

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНО-
ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ У ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Звіт про роботу НМЦ ПТО у Харківській області за 2018 рік

ЗМІСТ

I. ВСТУП	3
II. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ СУПРОВІД РОЗРОБЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ (ДАЛІ – ЗП(ПТ)О)	4
III. РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЕКТІВ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ СТАНДАРТІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ, ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ 2017-2018 Н.Р. ТА I СЕМЕСТРУ 2018-2019 Н.Р.)	8
IV. УЧАСТЬ У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ТА МІЖНАРОДНОГО РІВНЯ	10
V. МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ.....	12
VI. УПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ОСВІТНІХ, ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТА ВИРОБНИЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗП(ПТ)О	16
VII. РОБОТА З ПЕДАГОГІЧНИМИ КАДРАМИ.....	19
VIII. УЧАСТЬ У КОНКУРСАХ ФАХОВОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ТА ЇХ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ	25
IX. СПІВПРАЦЯ З ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ, НАУКОВИМИ ТА НАУКОВО- МЕТОДИЧНИМИ УСТАНОВАМИ, ГРОМАДСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ, ОБ'ЄДНАННЯМИ РОБОТОДАВЦІВ: РЕЗУЛЬТАТИ, ПЕРСПЕКТИВИ	26
X. МОНІТОРИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ:	27
XI. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ НМЦ ПТО:.....	30
XII. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ НМЦ ПТО.....	32
XIII. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ НМЦ ПТО:	34
XIV. УЧАСТЬ У МАСОВИХ ЗАХОДАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНЯ, ЇХ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ.....	399
XV. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ, ЗМІЦНЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО- ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ НМЦ ПТО.....	40

І. ВСТУП

У 2018 році головною метою науково-методичної роботи Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Харківській області (далі – НМЦ ПТО у Харківській області) було забезпечення методичного супроводу освітнього процесу в ЗП(ПТ)О, підвищення рівня професійної компетентності та творчої майстерності педагогів області. Працівники НМЦ ПТО у Харківській області доклали багато зусиль щодо задоволення інтересів педагогічного колективу кожного ЗП(ПТ)О у постійному підвищенні фахового рівня педпрацівників згідно з сучасними вимогами психолого-педагогічної науки.

Упродовж 2018 року методисти НМЦ ПТО у Харківській області приділяли значну увагу моніторингу якості професійно-технічної освіти, зокрема:

- ✓ моніторинг змісту освіти, структури підготовки кваліфікованих робітників у системі ПТО області;
- ✓ моніторинг стану організації освітнього та виховного процесу в ЗП(ПТ)О, стану інформаційно-методичного забезпечення;
- ✓ моніторинг стану викладання предметів, форм і методів навчання, стану підготовки кваліфікованих робітників з професій;
- ✓ моніторинг рівня навчальних досягнень учнів під час відвідування уроків, екзаменів, заліків та інших заходів контролю, проведення обласних контрольних і перевірних робіт, зрізів знань, олімпіад, результатів зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень випускників ЗП(ПТ)О;
- ✓ моніторинг рівня професійної майстерності педагогічних працівників під час проведення обласних виставок-оглядів дидактичних і методичних матеріалів, інформаційно-методичного забезпечення, обласних оглядів навчальних кабінетів;
- ✓ моніторинг стану роботи з виявлення, вивчення, узагальнення, впровадження кращих педагогічних практик працівників ЗП(ПТ)О;
- ✓ моніторинг стану впровадження ІКТ, інноваційних педагогічних та виробничих технологій, створення педагогічних програмних засобів;
- ✓ моніторинг стану бібліотечної роботи, надання методичної допомоги в організації бібліотечної роботи, виявлення, вивчення та узагальнення досвіду роботи кращих бібліотекарів ЗП(ПТ)О;
- ✓ моніторинг стану книгозабезпеченості освітнього процесу ЗП(ПТ)О, організація роботи щодо виявлення потреб бібліотек ЗП(ПТ)О у навчальній та методичній літературі та складання замовлень на навчальну літературу спільно з методистами відповідних профілів;
- ✓ моніторинг стану роботи психолого-педагогічної служби, форм і методів її роботи; проведення діагностичних обстежень, анкетувань, відвідування заходів діагностичного та аналітичного спрямування;
- ✓ моніторинг освітньо-кваліфікаційної та професійно-кваліфікаційної структури педагогічних кадрів ЗП(ПТ)О; проведення діагностичних обстежень, опитувань, анкетувань тощо.

Усі результати моніторингових досліджень з основних напрямків діяльності ЗП(ПТ)О за 2017/2018 навчальний рік та за 2018 рік розміщено на сайті НМЦ ПТО у Харківській області (<http://nmc.ptu.org.ua/> Діяльність НМЦ ПТО / Звіти про роботу) та висвітлено у газеті «Вісник профосвіти».

Крім цього, результати моніторингових досліджень з деяких напрямків діяльності ЗП(ПТ)О доводяться до відома керівників ЗП(ПТ)О у вигляді наказів Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації, НМЦ ПТО у Харківській області і листів НМЦ ПТО у Харківській області.

Також результати моніторингових досліджень обговорюються на нарадах директорів ЗП(ПТ)О, інструктивно-методичних нарадах методистів НМЦ ПТО у Харківській області, обласному педагогічному тижні, обласних семінарах-практикумах відповідних категорій педагогічних працівників ЗП(ПТ)О з подальшим прийняттям рішень щодо усунення недоліків, виявлених у процесі моніторингу. Безумовно, практикується і надання індивідуальної методичної допомоги педагогам (за потреби) з вищеназваного питання.

Протягом року НМЦ ПТО також було здійснено комплекс робіт, пов'язаних із випуском зареєстрованих видань НМЦ ПТО у Харківській області (пошук інформації для газети, створення текстових і фотоматеріалів, літературну обробку, редагування, коригування після набору та верстки, створення макета номера), відповідно до плану роботи;

своєчасна та якісна підготовка до випуску навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій, буклетів, інших методичних та інформаційних матеріалів, підготовлених педпрацівниками ЗП(ПТ)О, НМЦ ПТО у Харківській області.

II. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ СУПРОВІД РОЗРОБЛЕННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ (ДАЛІ – ЗП(ПТ)О)

Методичний супровід організації освітнього процесу ЗП(ПТ)О

У 2018 році працювали 72 творчі групи у 14 ЗП(ПТ)О, організаціях та установах різної форми власності, у тому числі у 6 ЗП(ПТ)О області щодо розробки пакетів комплексних кваліфікаційних завдань з предметів професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки (ККЗ) та контрольних робіт з предметів загальноосвітньої підготовки.

Творчими групами педпрацівників ЗП(ПТ)О з предметів професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки розроблено 72 пакети комплексних кваліфікаційних завдань для 14 ЗП(ПТ)О (всього 4320 завдань для предметів професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки).

Протягом року методистами НМЦ ПТО у Харківській області було надано консультативно-методичну допомогу ЗП(ПТ)О та іншим закладам освіти, установам, організаціям щодо розробки комплектів робочої навчально-програмної документації для ліцензування освітньої діяльності обсягом 504 години із 72 професій з урахуванням їх дублювання.

Для проведення моніторингових обстежень методистами НМЦ ПТО у Харківській області розроблена розпорядча документація, науково-методичне,

нормативно-методичне забезпечення та діагностичний апарат. У 2018 році підготовлено 4 проекти наказів щодо організації та проведення олімпіад та конкурсів фахової майстерності, організаційно-методичні рекомендації, розроблено завдання, умови проведення і критерії оцінювання обласних олімпіад та конкурсів фахової майстерності, а також тексти різнорівневих завдань, критерії оцінювання для проведення обласних контрольних робіт з 13 предметів професійної та із 5 предметів загальноосвітньої підготовки.

У 2018 році проведено обласні контрольні роботи (за завданнями розробленими методистами НМЦ ПТО у Харківській області) з 13 предметів професійно-теоретичної підготовки.

Аналітичний матеріал щодо результатів обласних контрольних робіт було надруковано в газеті «Вісник профосвіти» №11-12 за серпень 2018 року, розміщено на сайті НМЦ ПТО у Харківській області та веб-порталі «Професійно-технічна освіта Харківської області», обговорено на семінарах-практикумах для педпрацівників ЗП(ПТ)О відповідних категорій: 29.11.2018; 27.09.2018; 29.05.2018; 22.11.2018; 18.10.2018, 31.05.2018, 21.11.2018.

Крім цього, протягом 2018 року методистами та педпрацівниками ЗП(ПТ)О підготовлені методичні рекомендації:

- Методичні рекомендації для викладачів ЗП(ПТ)О щодо проведення практичних робіт з предмета «Технологія малярних робіт» (професія 7141 Маляр, кваліфікація: маляр 3-го розряду);

- Методичні рекомендації для учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти щодо проведення розрахунків при виконанні практичних робіт з предмета «Технологія лицювальних та плиткових робіт» (Професія 7132 Лицювальник-плиточник, кваліфікація: лицювальник-плиточник 3(2-3)-го розряду);

- Рекомендації та інструкції щодо використання хмарних технологій (Google Forms);

- Збірник завдань для самостійної роботи учнів з теми: «Популяція. Екосистема. Біосфера».

Методичний супровід організації виховної роботи ЗП(ПТ)О

НМЦ ПТО у Харківській області координує роботу та здійснює методичний супровід організації виховної роботи в ЗП(ПТ)О, роботи соціально-психологічної служби та органів учнівського самоврядування. На сайті центру функціонують розділи «Виховна робота», «Соціально-психологічна служба».

За звітний період було розроблено методичний супровід щодо проведення обласного конкурсу проектів молодіжних ініціатив «Толока добрих ідей», а саме: проект наказу, методичні рекомендації щодо проведення конкурсу, критерії оцінювання етапів, бланки збору й систематизації інформації та розроблено

сценарій і презентація для проведення заключного етапу конкурсу, підготовлено сертифікати всім учасникам конкурсу і дипломи переможцям.

Протягом року на обласні заходи було підготовлено виступи-презентації за темами:

- ~ «Шляхи ефективного управління виховним процесом у ЗП(ПТ)О на засадах компетентнісного підходу»;

- ~ «Метод проектів у виховному процесі закладів професійної освіти»;

- ~ «Методичне забезпечення виховної роботи у ЗП(ПТ)О, сучасні форми та методи щодо підвищення кваліфікації класних керівників, майстрів в/н»;

- ~ «Виховна робота у ЗП(ПТ)О: досягнення, актуальні проблеми розвитку в умовах сьогодення».

Забезпечено інформаційне наповнення сайту «Я - лідер».

Протягом 2018 року підготовлено інформаційно-методичні листи НМЦ ПТО щодо реалізації Концепції вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України; щодо організації роботи соціально-психологічної служби у 2017/2018 та 2018/2019 н.р.; про ведення документації практичних психологів та соціальних педагогів.

Протягом року методистами вивчався стан організації роботи у ЗП(ПТ)О щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, стан виховної роботи.

Підготовлено інформаційно-аналітичну довідку, надається методична допомога з питань удосконалення організації виховної роботи.

Соціально-психологічною службою НМЦ ПТО у Харківській області були розроблені організаційно-методичні рекомендації щодо проведення обласного огляду інформаційно-методичного забезпечення роботи психологічної служби закладів професійної освіти, розроблений алгоритм проведення групової

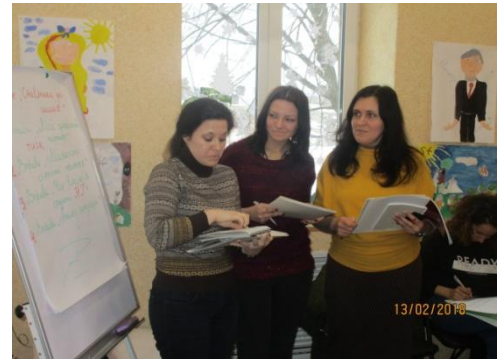
психодіагностики учні першого курсу, започатковано проведення групових консультацій для практичних психологів і соціальних педагогів.

Спільно з Харківською обласною громадською організацією «Твоє право» організовано проведення навчання педагогічних працівників системи професійно-технічної освіти Харківщини та активної учнівської молоді ЗП(ПТ)О у якості тренерів щодо протидії торгівлі людьми у рамках проекту «Підвищення обізнаності вразливого населення щодо безпечної міграції та працевлаштування у Харківській області».

Спільно з БО «Харківський Благодійний Фонд «БЛАГО» Центром денного перебування «КОМПАС» розроблена програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді «Будуємо майбутнє разом» у рамках проекту «Права та здоров'я уразливих груп населення: заповнюючи прогалини».

З метою організації превентивної роботи з протидії торгівлі людьми, безпечної міграції та працевлаштування був проведений семінар-тренінг для педагогічних працівників ЗП(ПТ)О у Харківській області.

Організаційний супровід та координація методичної роботи в ЗП(ПТ)О

НМЦ ПТО у Харківській області протягом року надіслано у ЗП(ПТ)О накази, листи щодо організації освітнього процесу, методичної роботи, проведення роботи щодо конкурсу-захисту робіт МАН, участі у ЗНО, результативності проведення ДКА, ДПА, проведення обласного етапу мовно-літературних конкурсів, проведення виставок-оглядів дидактичних і методичних матеріалів педпрацівників ЗП(ПТ)О, обласного огляду інформаційно-методичного забезпечення роботи психологічної служби, обласного огляду кабінетів з предмета «Захист Вітчизни», учнівських олімпіад з навчальних предметів, з охорони праці, обласних конкурсів фахової майстерності та Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності з професії «Електрозварник ручного зварювання».

Забезпечений доступ до нормативних, розпорядчих документів, інструкційних матеріалів на сайті НМЦ ПТО у Харківській області та інформаційному порталі «Професійно-технічна освіта Харківської області».

Крім цього, у розділі «Матеріали обласних масових заходів» на порталі «Професійно-технічна освіта Харківської області» представлені всі матеріали за секціями для педагогічних працівників, а також на сайті НМЦ ПТО у Харківській області до кожної новини про масові заходи додаються матеріали, які там заслуховувалися.

Усього протягом року до ЗП(ПТ)О було надіслано **10** наказів та **110** листів.

Кількість оновлених робочих навчальних планів із урахуванням упровадження нових освітніх стандартів, стандартів на компетентнісній основі, елементів дуальної форми навчання

У 2018 році у 42 ЗП(ПТ)О та організаціях, які надають освітні послуги, скориговано **382** робочі навчальні плани, які відповідають вимогам стандартів професійної (професійно-технічної) освіти та підприємств-замовників робітничих кадрів, в тому числі: **15** за дуальною формою навчання та **5** – для навчання учнів на III ступені, які затверджені в установленому порядку. Надано консультативну допомогу керівним та педагогічним працівникам ЗП(ПТ)О у кількості **660** годин.

Крім цього, здійснювалося коригування **228** робочих навчальних планів у зв'язку із змінами нормативно-правових документів щодо отримання повної загальної середньої освіти (листи МОНУ: від 03.07.2018 №1/9-415 «Інструктивно-

методичні рекомендації щодо вивчення в закладах загальної середньої освіти навчальних предметів та організації освітнього процесу у 2018/2019 н.р.» та від 22.05.2018 №1/9-330 «Про виконання Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти у закладах професійної (професійно-технічної) освіти»).

III. РОЗРОБЛЕННЯ ПРОЕКТІВ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНІХ СТАНДАРТІВ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ, ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ 2017-2018 Н.Р. ТА I СЕМЕСТРУ 2018-2019 Н.Р.)

Відомості щодо розроблення стандартів професійної (професійно-технічної) освіти у ЗП(ПТ)О Харківської області

У 2018 році творчими групами, до складу яких увійшли педпрацівники ЗП(ПТ)О, роботодавці, науковці та методисти НМЦ ПТО у Харківській області розроблено 2 проекти СП(ПТ)О на основі компетентнісного підходу із професій:

5112 Провідник пасажирського вагона;
7213 Рихтувальник кузовів.

Науково-методичним центром ПТО у Харківській області організовано та проведено ряд заходів з метою здійснення цієї роботи:

- створено 2 творчі групи;
- проведені 8 засідань творчих груп.

Під час роботи над проектами СП(ПТ)О із вищеназваних професій було проведено аналіз ринку праці Харківського регіону, визначено перелік компетентностей до проекту, які пропонують роботодавці, проведено засідання робочих груп із кожної професії. Робочими групами визначено перелік навчальних модулів та професійних компетентностей з урахуванням вимог роботодавців та протоколи засідань надіслано до ДНУ «Інститут модернізації змісту

освіти» МОН України.

Представники Харківського регіону також брали участь у створенні проекту СП(ПТ)О на основі компетентнісного підходу із професії 7141 Маляр (будівельні та ремонтно-будівельні роботи) нового покоління, який формувався з урахуванням вимог проекту професійного стандарту з даної професії.

Відомості щодо впровадження стандартів професійної (професійно-технічної) освіти у ЗП(ПТ)О Харківської області

У 2018 році було продовжено роботу щодо впровадження стандартів професійної (професійно-технічної) освіти. Так, у 32 ЗП(ПТ)О м.Харкова та Харківської області (без урахування дублювання) та 4 навчальних

центрах при установах виконання покарань впроваджено СП(ПТ)О нового покоління із **30** професій, які розроблені на основі компетентнісного підходу і затверджені протягом 2014 – 2018 років. Проведено **7** засідань творчих груп з

розроблення робочих навчальних планів, освітніх й навчальних програм, навчально-плануючої документації викладачів предметів професійно-теоретичної підготовки та майстрів в/н із **8** професій: 4212 Касир (в банку); 7412 Кондитер; 7132 Лицювальник-плиточник; 7133 Штукатур; Перукар (перукар-модельєр); 7233 Слюсар з ремонту с/г машин та устаткування; Тракторист-машиніст с/г виробництва; 8211 Верстатник широкого профілю.

У процесі роботи були розглянуті й обговорені такі питання:

- визначення навчальних предметів, під час вивчення яких будуть сформовані необхідні компетентності;
- міжпредметний розподіл годин від їх загальної кількості відповідно до типового плану, залежно від тих компетентностей, що мають бути сформовані;
- розробка відповідних освітніх й навчальних програм з предметів за модулями та кваліфікаціями;
- встановлення послідовності вивчення навчальних предметів;
- визначення форм проведення занять (теоретичні, ЛПР чи практичні роботи);
- розробка навчально-програмної документації при організації освітнього процесу за СП(ПТ)О на компетентнісній основі.

Значна увага у 2018 році приділялась підвищенню якості професійно-технічної освіти в ЗП(ПТ)О області, робота здійснювалася за такими напрямками:

- моніторинг результативності впровадження СП(ПТ)О, затверджених МОН України у 2018 році;
- консультування педагогічних працівників ЗП(ПТ)О, надання методичної допомоги щодо оновлення змісту професійної підготовки;
- оновлення змісту навчальних програм з урахуванням вимог роботодавців-замовників робітничих кадрів;
- розробка і коригування робочих навчальних планів.

Інформація щодо впровадження елементів дуальної форми навчання

Із 2017/2018 н.р. НМЦ ПТО у Харківській області започаткував освітній проект «Дуальна форма навчання – успішна кар’єра в майбутньому», робота над яким продовжується і в цьому навчальному році.

Спочатку до даної роботи залучилися три ЗП(ПТ)О: Люботинський й Харківський професійні ліцеї залізничного транспорту та ДНЗ «Харківський професійний ліцей будівельних технологій».

Із 2018/2019 н.р до проекту приєдналися ще 7 ЗП(ПТ)О. Усього у вищеназваному проекті беруть участь 10 закладів професійної освіти, які впроваджують елементи дуальної форми навчання у підготовку кваліфікованих робітників із 15 професій (без урахування дублювання). Залучено 292 учні.

Реалізація проекту «Дуальна форма навчання – успішна кар’єра в майбутньому» відкрила додаткові можливості для підвищення якості підготовки кваліфікованих робітників, сприяє успішному професійному розвитку учнів та забезпечує тісний взаємозв’язок професійної освіти і виробництва.

Завдяки скорочення із 40% до 30% професійно-теоретичної та збільшення професійно-практичної підготовки до 70%, замість 60%, загальний фонд економії годин на вивчення предметів (освітніх компонентів) зменшився в ЗП(ПТ)О Харкова та Харківської області в середньому на 70 годин. Змінився і графік освітнього процесу робочого навчального плану.

Згідно з даним графіком учні в закладі освіти опановують лише базові (початкові) вміння та навички, а основна частина виробничого навчання й виробнича практика відбувається в умовах виробництва, що забезпечує опанування учнями усього професійного компоненту змісту освіти відповідно до вимог СП(ПТ)О з урахуванням особливостей діяльності підприємства, складності в опануванні професійних кваліфікацій, врахування сезонних факторів для певних професій тощо.

З метою реалізації проекту НМЦ ПТО у Харківській області постійно здійснюється моніторинг стану впровадження елементів дуальної форми навчання, обговорюються перспективи впровадження, можливості реалізації дорожньої карти, проблеми, що виникають в процесі навчання учнів за даною формою, та шляхи їх вирішення на семінарах-практикумах для директорів ЗП(ПТ)О (27.09.2018); заступників директорів 3 НВР (27.02.2018); старших майстрів (18.10.2018).

02.11.2018 на базі ДНЗ «Харківський професійний ліцей будівельних технологій» відбувся круглий стіл на тему: «Дуальна форма навчання – успішна кар’єра в майбутньому». У роботі круглого столу взяли участь працівники Науково-методичного центру ПТО у Харківській області та заступники директорів з навчально-виробничої роботи ЗП(ПТ)О, які з 2018/2019 н.р. впроваджують елементи дуальної форми навчання.

IV. УЧАСТЬ У РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЕКТІВ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ТА МІЖНАРОДНОГО РІВНЯ

У рамках міжнародного співробітництва у 2018 році запроваджений «Пілотний проект у галузі професійно-технічної освіти з метою модернізації та

адаптації визначених професій», організаторами якого є: Міністерство освіти і науки України, представники Фонду ім. Ебергарда Щьока (Баден-Баден, Німеччина).

У рамках співпраці з іноземними соціальними партнерами на основі договору співробітництва та залучення німецьких інвестицій на модернізацію матеріально-технічної бази ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області» з професій «Маляр. Реставратор художньо-декоративних фарбувань», з метою організації та проведення навчання за німецькими технологіями завершені роботи з підготовки нової сучасної майстерні. Проект розрахований на 3 роки.

6 грудня 2018 року в м.Харкові відбулася зустріч із представниками Європейського фонду освіти, директорату професійної освіти Міністерства освіти і науки України, ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України. Метою зустрічі було обговорення проекту Методики розроблення стандартів професійної (професійно-технічної) освіти, що базуються на компетентнісному підході, визначення стану та перспектив розроблення освітніх програм ЗП(ПТ)О.

Зустріч проходила за локаціями: в ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області» відбулося засідання круглого столу на тему: «Розробка СП(ПТ)О на компетентнісній основі та освітніх програм для професійної підготовки кваліфікованих робітників», на базі ДПТНЗ «Регіональний центр професійної освіти ресторанно-готельного, комунального господарства, торгівлі та дизайну» учасники відвідали фрагменти уроків лабораторно-практичних робіт на виробничого навчання. На даній локації відбулося обговорення питань щодо розроблення стандартів нового покоління з професії 5122 Кухар та впровадження стандартів нового покоління з професій: 4212 Касир (в банку); 7412 Кондитер; 5123 Офіціант; 5141 Перукар (перукар-модельєр); 4221 Агент з організації туризму. У ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області» відбулася зустріч з провідними роботодавцями легкої промисловості.

6-7 грудня 2018 року представники Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації, НМЦ ПТО у Харківській області взяли участь у навчальному семінарі-тренінгу на тему: «Розроблення проектів та управління проектом циклом», який відбувся в Києві, організований Міністерством освіти і науки України у рамках співпраці з програмою «U-LEAD з Європою».

Протягом дводенного тренінгу учасники мали змогу отримати необхідні знання з основ проектної діяльності, а також під час виконання практичних вправ сформулювати практичні вміння щодо розроблення різних типів проектів.

У 2018 році завідувача лабораторією професійної підготовки НМЦ ПТО у Харківській області брала участь у Всеукраїнських науково-практичних Internet-семінарах за темами: «Впровадження освітніх інновацій у професійних навчальних закладах: прийоми, методи, технології» (16.05.2018) та «Інновації у професійній підготовці робітничих кадрів у контексті євроінтеграції освіти» (04.10.2018). Основною метою участі у заходах було набуття досвіду щодо

використання інноваційних освітніх та новітніх виробничих технологій у професійній підготовці кваліфікованих робітників та реалізації перспективних форм професійної підготовки в умовах сучасних підприємств.

31 травня 2018 року в рамках Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності серед учнів ЗП(ПТ)О НМЦ ПТО у Харківській області було проведено Всеукраїнський семінар-практикум на тему: «Інноваційні педагогічні та виробничі технології підготовки компетентного сучасного зварювальника». У заході взяли участь 25 педагогічних працівників ЗП(ПТ)О з різних областей України.

У роботі семінару взяли участь 76 педагогів із 31 ЗП(ПТ)О 20 регіонів України.

18 грудня 2018 року представники НМЦ ПТО у Харківській області та ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області» взяли участь у семінарі Європейського фонду освіти на тему: «Стандарти, освітні програми та веб-сайт НСК». На семінарі було обговорено проект методики розробки освітніх стандартів і децентралізованих освітніх програм та навчальних модулів.

На семінарі було розглянуто та обговорено питання щодо:

- розробки освітніх стандартів на компетентнісній основі;
- розробки та впровадження децентралізованих навчальних програм (освітніх програм, модульних навчальних програм, нових форм навчання).

Під час роботи було презентовано:

- ☒ дієказ розробникам проектів стандартів професійної (професійно-технічної) освіти на основі компетентнісно-модульного підходу;
- ☒ компетентнісно-модульний підхід до розроблення освітніх (навчальних програм) з професій: 7212 Електрогазозварник; 7433 Кравець;
- ☒ шляхи розробки освітніх програм та оновлення змісту освіти;
- ☒ проект структури стандарту оцінювання результатів навчання.

V. МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ

Робота творчих груп з розробки проектів СП(ПТ)О, впровадження стандартів на компетентнісній основі, розробка освітніх програм, впровадження елементів дуальної форми навчання відбувається за безпосередньої участі методистів НМЦ ПТО. Для педагогів ЗП(ПТ)О така робота є пошуково-дослідницькою та має експериментальний характер. У майбутньому планується розробити науково-методичний супровід з метою упорядкування дослідно-експериментальної роботи на рівні регіону.

Крім цього, елементи пошуково-дослідницької діяльності педагогів та учнів проявляються при організації проведення конкурсу-захисту робіт учнів-членів МАН.

Керує роботою МАН всіх навчальних закладів у Харківській області Комунальний заклад «Мала академія Харківської області». Організовує і проводить I етап Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України серед учнів ЗП(ПТ)О Харківської області – НМЦ ПТО у Харківській області.

Керівники наукових відділень МАН НМЦ ПТО Харківської області

Секції МАН	Керівники наукових відділень
Технічних наук	Назарова Т.С., Блінкова І.І.
Фізики і астрономії	Овсяннікова М.А.
Математики	Овсяннікова М.А.
Економіки	Сухілін М.В.
Комп'ютерних наук	Липчанська Ю.О.
Хімії та біології	Дробна В.А.
Екології та аграрних наук	Дробна В.А., Бобонець О.І.
Філософії та суспільствознавства	Сухілін М.В.
Історії	Сухілін М.В.
Літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства	Ярошенко Ю.О.
Мовознавства	Ярошенко Ю.О.

Станом на 20.12.2018 у секціях МАН займаються **63** учні.

Кількість учнів, залучених до роботи у секціях МАН

Секції МАН	м. Харків	Міста, районні центри	Села, селища міського типу	Всього
Технічних наук	3	5	5	13
Фізики і астрономії		5		5
Математики		3		3
Економіки				0
Комп'ютерних наук	3	4	1	8
Хімії та біології	3	2	1	6
Екології та аграрних наук			2	2
Філософії та суспільствознавства	3			3
Історії	2	3	2	7
Наук про Землю				0
Літературознавства, фольклористики та мистецтвознавства	5	2	1	8
Мовознавства	3	5		8
Інші				
РАЗОМ	22	29	12	63

Загальна кількість педагогічних та науково-педагогічних працівників, залучених до роботи в територіальному відділенні МАН -43 особи.

Робота МАН організована на базі 12 ЗП(ПТ)О, які мають самостійні Наукові товариства.

Організаційна структура МАН ЗП(ПТ)О Харківської області

Наукові товариства учнів	12
Центр професійно-технічної освіти № 1 м. Харкова	«Дослідник»
Шевченківський професійний аграрний ліцей	«Інтелект»
ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області»	«Професіонал»

ДНЗ «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіа технологій та машинобудування»	«Пошук»
ДПТНЗ «Регіональний центр професійної освіти ресторанно-готельного, комунального господарства, торгівлі та дизайну»	«Фортуна»
ДНЗ «Харківське вище професійне училище №6»	«Світанок»
Харківський професійний ліцей будівництва та автотранспорту	«Інтелектуал»
Люботинський професійний ліцей залізничного транспорту	«КРАЗЕ»
Лозівський професійний ліцей	«Науковці»
ДНЗ «Куп'янський регіональний центр професійної освіти Харківської області»	«Еврика»
ДНЗ «Ізюмський регіональний центр професійної освіти Харківської області»	«Дослідник»
Краснокутський професійний аграрний ліцей	«Баальбек»

З 2013 по 2018 рр. участь у МАН брали всього 18 закладів професійної (професійно-технічної) освіти. За 5 років було надано 75 наукових робіт.

Навчальні заклади, які брали участь у МАН з 2013 по 2018 роки

№ з/п	Назва ЗП(ПТ)О	I етап	II етап	Разом
1.	Центр професійно-технічної освіти № 1 м. Харкова	10	4	14
2.	ДНЗ «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіа технологій та машинобудування»	7	8	15
3.	Шевченківський професійний аграрний ліцей	4	3	7
4.	Люботинський професійний ліцей залізничного транспорту	3	2	5
5.	ДНЗ «Ізюмський регіональний центр професійної освіти Харківської області»	2	3	5
6.	ДНЗ «Харківське вище професійне училище №6»	3	1	4
7.	Харківське вище професійне училище швейного виробництва та побуту УППА	2	1	3
8.	ДНЗ «Куп'янський регіональний центр професійної освіти Харківської області»	2	2	4
9.	ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області»	2	1	3
10.	Харківський професійний ліцей будівництва та автотранспорту	2	0	2
11.	Професійно-технічне училище № 32 м. Харкова	2	0	2
12.	Красноградський професійний ліцей	1	1	2
13.	Лозівський професійний ліцей	1	1	2
14.	ДНЗ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти»	1	1	2
15.	Краснокутський професійний аграрний ліцей	1	1	2
16.	ДПТНЗ «Центр професійно-технічної освіти № 3 м. Харкова»	1	0	1
17.	ДПТНЗ «Регіональний центр професійної освіти ресторанно-готельного, комунального господарства, торгівлі та дизайну»	0	1	1
18.	Професійно-технічне училище №60 смт. Кегичівка	1	0	1
УСЬОГО		46	29	75

Кількість учнів-учасників МАН

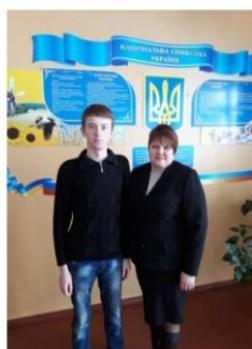
Начальний рік	I етап		II етап	
	учасники	переможці	учасники	переможці
2013/2014 н.р.	-	-	8	1
2014/2015 н.р.	21	17	8	0
2015/2016 н.р.	15	10	7	0
2016/2017 н.р.	9	5	5	0
2017/2018 н.р.	1	1	1	1
2018/2019 н.р.	8	4	3	
Всього	54	37	32	2

Учень Ізюмського професійного ліцею Забудько Олексій брав участь у МАН двічі. У 2013/2014 н.р. він посів III місце у конкурсі МАН, де представив свою роботу «Визначення доцільності утеплення огорожувальних конструкцій будівлі» у секції «Екологічно безпечні технології та ресурсозбереження». Науковий керівник: Соловей Олександр Вікторович, викладач.

II обласного етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів Малої академії наук України у 2017/2018 навчальному році

II місце

Наукове відділення
хімії та біології
Секція: Валеологія

Пустовойтенко Олександра, учня
Шевченківського професійного аграрного ліцею

та Наукового керівника роботи
Даниленко Світлану Василівну,
викладача біології Шевченківського професійного аграрного ліцею

Двічі був учасником МАН Олександр Пустовойтенко, учень Шевченківського професійного аграрного ліцею.

Переможцем став у 2017/2018 н.р. секція «Валеологія».

Науковий керівник: Даниленко Світлана Василівна, викладач хімії та біології.

15 учасників МАН різних етапів стали студентами ВНЗ.

Учнів ЗП(ПТ)О Харківської області вперше було запрошено

до участі в обласній учнівській науково-практичній конференції Харківського територіального відділення Малої академії наук України у 2017/2018 навчальному році.

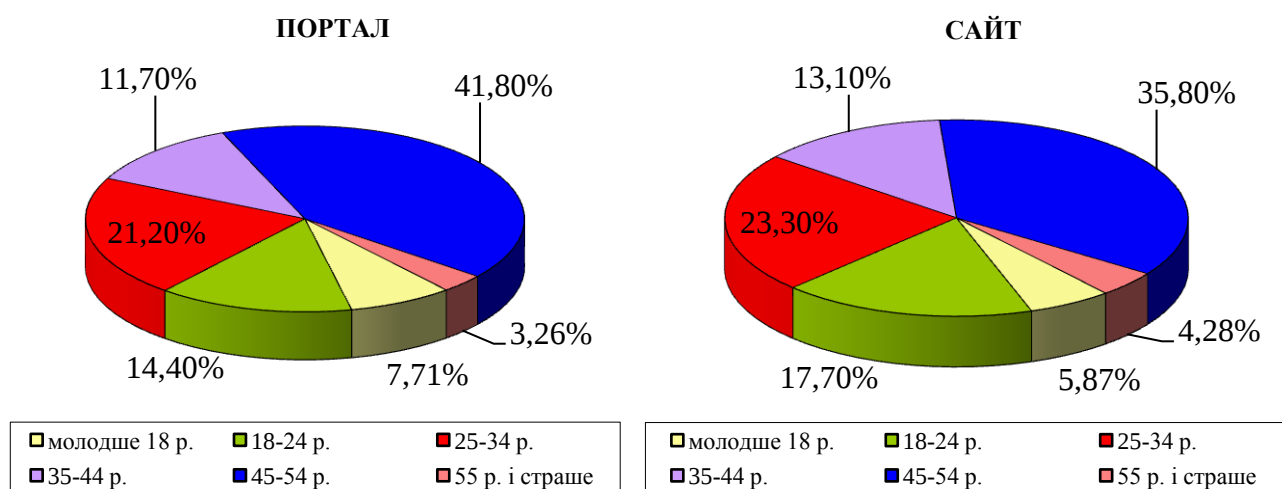
**Список учнів-учасників обласної учнівської науково-практичної конференції
Харківського територіального відділення МАН України у 2017/2018 н. р.**

з/п	ПІБ учня	Клас	Навчальний заклад
Секція «Технологічні процеси та перспективні технології»			
1	Куров Дмитро Дмитрович	11	Люботинський професійний ліцей залізничного транспорту
2	Бондаренко Роман Олександрович	11	ДНЗ «Ізюмський регіональний центр професійної освіти»
Секція «Літературознавство»			
3	Арабаджи Анжеліка Миколаївна	10	Центр професійно-технічної освіти № 1 м. Харкова

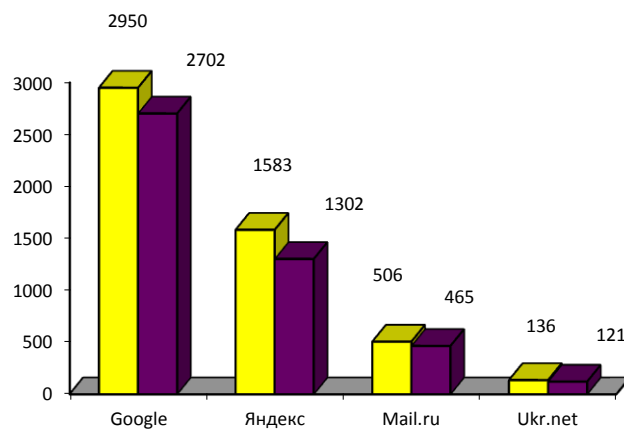
VI. УПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ОСВІТНИХ, ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТА ВИРОБНИЧИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ЗП(ПТ)О

Формування інноваційного освітнього простору в регіоні

У мережі Інтернет функціонує офіційний сайт НМЦ ПТО у Харківській області та інформаційно-освітній портал «Професійно-технічна освіта Харківської області», на базі якого постійно діє обмін-файловий сервер системи ПТО, де здійснюється електронний документообіг між ЗП(ПТ)О, установами системи ПТО, Департаментом науки і освіти Харківської облдержадміністрації.

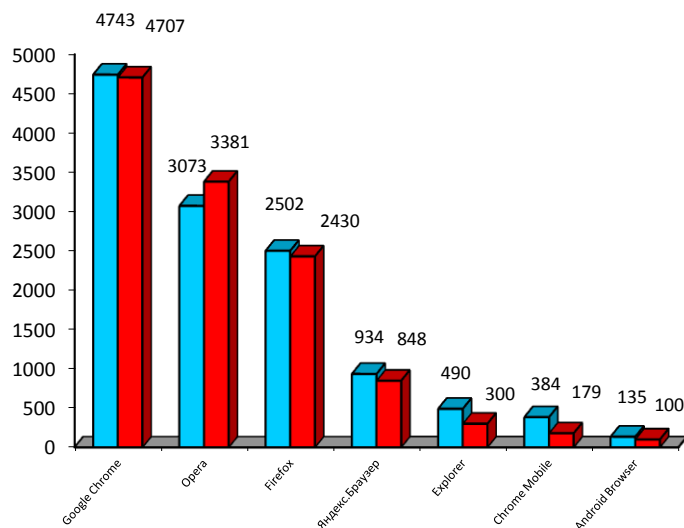
**Вік відвідувачів ІОП «Професійно-технічна освіта Харківської області» та сайта
«Науково-методичний центр професійно-технічної освіти у Харківській області»**

Портал

Сайт

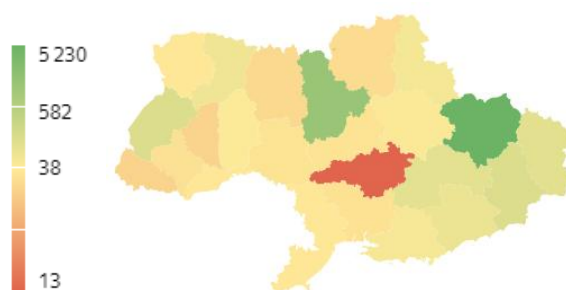
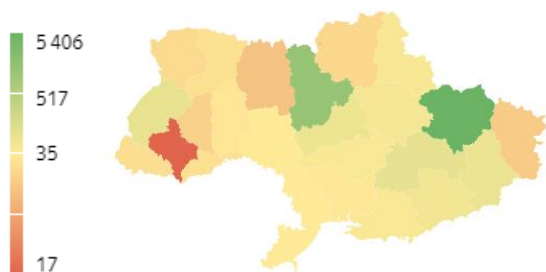
Кількість візитів в пошукових системах

Портал

Сайт

Кількість візитів в браузер

ЮП «ПТО Харківської області» (<http://ptu.org.ua/>)

Сайт «НМЦ ПТО у Харківській області»
(<http://nmc.ptu.org.ua/>)

Області України, які найчастіше відвідують сайт та портал

У 2018 році популярність інформаційно-освітнього порталу «Професійно-технічна освіта Харківської області» та офіційного сайта «Науково-методичний центр професійно-технічної освіти у Харківській області» в мережі Інтернет знаходиться на достатньому рівні. Рейтинг порталу і сайта в пошукових системах Інтернет свідчить про правильно обрану стратегію просування сайту (підбір ключових слів та вибір пошукових серверів) та про високу якість контентної та технічної підтримки сайта (оформлення, оновлення інформації та розділів, своєчасне та регулярне розміщення новин).

Для швидкого та відкритого доступу до матеріалів семінарів, шкіл кращого педагогічного досвіду, вебінарів на порталі «Професійно-технічна освіта Харківської області» функціонує розділ «Матеріали обласних масових заходів», де представлені всі матеріали по секціям для педагогічних працівників, а також на сайті НМЦ ПТО у Харківській області до кожної новини про масові заходи додаються матеріали, які там заслуховувалися.

Впровадження новітніх виробничих технологій

З метою впровадження новітніх виробничих технологій на базі ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області» працюють 2 регіональні навчально-практичні будівельні центри, які здійснюють підготовку кваліфікованих робітників з професій монтажно-будівельного профілю: «Маляр», «Штукатур», «Монтажник гіпсокартонних конструкцій» за технологіями ТМ ТРІОРА та фірми «Кнауф».

З метою підвищення професійної компетентності робітників підприємств будівельної галузі Харківського регіону, а також учнів, які навчаються в ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області» за професією «Маляр», на базі навчально-практичного центру відбулося 3 семінари за темою: «Структурні штукатурки, ТМ «ТРІОРА», «Малярні і штукатурні покриття», «Обробка швів у гіпсокартонних обшивках», на яких розглядалися інноваційні технології і методи малярних робіт. Участю в семінарах було охоплено 179 учасників, з них: 56 учнів ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області» та інших закладів професійної (професійно-технічної) освіти (далі – ЗП(ПТ)О).

У 2018 році продовжувалась робота з впровадження нових виробничих технологій в регіональному навчально-практичному будівельному центрі на базі ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище будівництва». Завданням центру є організація та проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників ЗП(ПТ)О будівельного профілю з питань застосування сучасних будівельних технологій і матеріалів у процесі підготовки кваліфікованих робітників, і відпрацювання учнями випускних груп професій: «Штукатур», «Лицювальник-плиточник», «Маляр», «Монтажник систем утеплення будівель», практичних навичок роботи з новими будівельними матеріалами.

У 2018 році НМЦ ПТО у Харківській області разом з ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОНУ та ЗП(ПТ)О було здійснено роботу щодо визначення бази для створення сучасних навчально-практичних центрів (далі – НПЦ); проаналізовано діючі стандарти професійної (професійно-технічної) освіти з метою підготовки переліку обладнання, інструментів та матеріалів з кожної

професії. Крім цього, було проаналізовано пропозиції підприємств, які виготовляють даний перелік шляхом перегляду їх сайтів. Узагальнену інформацію подано до МОНУ для затвердження необхідного переліку обладнання, інструментів та матеріалів для відкриття НПЦ.

У грудні 2018 року створено регіональні навчально-практичні центри на базі: ДНЗ «Регіональний механіко-технологічний центр професійної освіти Харківської області» (з професій: «Електрозварник ручного зварювання»; «Електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних машинах»; «Зварник»); ДНЗ «Харківський професійний ліцей будівельних технологій» (з професій: «Електромонтажник з освітлення та освітлювальних мереж»; «Електромонтажник силових мереж та електроустаткування»; «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування»); ДНЗ «Ізюмський регіональний центр професійної освіти» (з професій: «Токар»; «Верстатник широкого профілю»; «Фрезерувальник»; «Шліфувальник»; «Свердлувальник»).

VII. РОБОТА З ПЕДАГОГІЧНИМИ КАДРАМИ

Підвищення кваліфікації педагогічних кадрів ЗП(ПТ)О

У 2018 році НМЦ ПТО у Харківській області було організовано та надано необхідну інформаційно-методичну підтримку педагогічним працівникам, які забезпечують професійну підготовку в ЗП(ПТ)О, щодо курсового підвищення кваліфікації на базі:

- Української інженерно-педагогічної академії – **100** педагогічних працівників (**48** майстрів виробничого навчання та **52** викладачі предметів професійно-теоретичної підготовки).
- Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» – **90** педагогічних працівників (**48** майстрів виробничого навчання, **42** викладачі предметів професійно-теоретичної підготовки).
- КВНЗ “Харківська академія неперервної освіти” – **146** викладачів предметів загальноосвітньої підготовки.
- При Університеті менеджменту освіти НАПН України підвищили кваліфікацію **26** керівних та педагогічних працівників ЗП(ПТ)О.

Усього у 2018 році підвищили кваліфікацію **362** керівні та педагогічні працівники системи ПТО Харківської області, що повністю задовольняє потребу.

Крім цього, у 2018 році пройшли стажування **93** педагогічні працівники. Стажування педагогічних працівників здійснювалось на базі підприємств: Салон «Ласка»; перукарня «Аліса»; кафе «Теремок»; Аквапарк «Острів скарб»; Запорізька область курорт «Кирилівка»; ТОВ ВКФ «Явір»; ВП «Моторвагонне депо Люботин» регіональної філії «Південна залізниця»; Харківське агрегатне конструкторське бюро; ПАТ «Турбоатом»; ТОВ Фірма «Т.М.М.»; ПВПТНЗ «УКРТЕХПРОГРЕС»; ТОВ «Вентиляційник»; ТОВ «ІНЕКС-ПУЛЬТ»; ТОВ «Стальконструкція ЛТД»; ДП «ХПЗ ім. Т. Шевченка»; ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК»; ЧП «Свистун»; ПАТ «Енерго» Зміївська ТЕС; АТ «ТРЕСТ ЖИТЛОБУД-1»; м.Харків ТОВ «VLADI»; ДЗО «Центр професійно-технічної освіти №2 м.Харкова»; Компанія ТДВ «Сініат»; ФОП Третькова Г.О., кафе «Піцерія»; ФОП

О.В. Кочетков; ФОП О.В. Кочетков; ТОВАФ «Ірбіс-Аудит»; ФОП О.В. Кочетков; ДП «ЗАВОД «ЕЛЕКТРОВАЖМАШ»; ФОП О.В. Кочетков; Харківської області «Товариство з обмеженою відповідальністю «Куп'янськ-сервіс» м.Куп'янськ, Харківської області; ТОВ «ЛКМЗ»; ПП «Бумеранг-3»; ФОП Юденко; КЗ «ХГПА»; ТОВ «Каприз»; АТ «Трест Жилстрой – 1»; Філія «ПВРЗ» ПАТ «Укрзалізниця»; ПАТ КБ «Приватбанк»; ПАТ «Слобожанський»; ПП «Харків'янка»; ТОВ АПК «Донець» с. Петрівське; ПП «Авал»; МПП «Агротехсервіс».

Дані про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників на базі навчально-практичних центрів галузевого спрямування

На базі регіональних навчально-практичних будівельних центрів (ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області»), які здійснюють підготовку кваліфікованих робітників з професій монтажно-будівельного профілю: «Маляр», «Штукатур», «Монтажник гіпсокартонних конструкцій» за технологіями ТМ «ТРІОРА» та фірми «Кнауф» у 2018 році пройшли навчання 373 особи, з них: 29 викладачів та майстрів виробничого навчання, 40 учнів ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області», 304 учні інших навчальних закладів.

За 2018 рік на базі центру ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище будівництва» пройшли тематичні курси за новими будівельними технологіями від компанії «Хенкель Баутехнік» (Україна): 58 учнів базового училища, 34 учні з інших навчальних закладів, 63 фахівці за індивідуальною формою навчання за замовленням фізичних осіб.

З метою підвищення рівня фахової майстерності педагогічних працівників відбулися 4 семінари з питань застосування сучасних виробничих технологій, у яких взяли участь: 42 учні ЗП(ПТ)О, 8 викладачів та майстрів виробничого навчання ЗП(ПТ)О, 76 робітників будівельної галузі.

Методичний супровід атестації педагогічних кадрів ЗП(ПТ)О

На основі Типового положення про атестацію педагогічних працівників у навчальних закладах розроблені: план роботи атестаційної комісії, графік засідань атестаційної комісії, графік атестації педагогічних працівників, видані накази про створення атестаційної комісії, атестацію педагогічних працівників, про підсумки засідання атестаційної комісії.

Члени атестаційної комісії відповідно до затвердженого графіка вивчали педагогічну діяльність осіб, які атестуються, шляхом відвідування уроків, позаурочних заходів, вивчення рівня навчальних досягнень учнів, ознайомлення з навчальною документацією, їх участь у роботі методичних комісій, професійних і фахових конкурсах тощо.

Керівники ЗП(ПТ)О до 1 березня 2018 року подали до атестаційної комісії характеристику діяльності педагогічних працівників у міжатестаційний період. Секретарі атестаційних комісій оформили атестаційні листи. Про порушення порядку підготовки до засідань атестаційної комісії, термінів надання відповідних

документів та апеляцій на рішення атестаційних комісій I, III рівня інформація до НМЦ ПТО у Харківській області не надходила.

Так, прийнято 327 рішень атестаційних комісій (з урахуванням дублювання) першого та третього рівня щодо атестації педагогічних працівників ЗП(ПТ)О, що становить 20% від загальної кількості педагогічних працівників (1665) та на 4% менше, ніж у минулому році.

Кількість педагогічних працівників атестованих атестаційною комісією I рівня у 2017/2018 н.р. – 203 позитивні рішення.

Атестаційною комісією III рівня при Департаменті науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації було атестовано 124 педагогічних працівники. З них: 28 майстрів виробничого навчання, 43 викладачі предметів загальноосвітньої підготовки, 47 викладачів предметів професійно-теоретичної підготовки та інші педпрацівники.

Так, ухвалено 59 рішень щодо відповідності педагогічних працівників раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії», присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» 16 педагогічним працівникам.

Атестовано на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню 27 педагогічних працівників («майстер виробничого навчання I категорії» – 13, «майстер виробничого навчання II категорії» – 1, «викладач-методист» – 6, «старший викладач» – 7).

Присвоєно педагогічне звання 26 педагогічним працівникам.

- «майстер виробничого навчання I категорії» – 6,
- «майстер виробничого навчання II категорії» – 9,
- «викладач-методист» – 5.
- «старший викладач» – 6.

Проаналізувавши результати та перебіг атестації педпрацівників у даному навчальному році, була розпочата робота із створення бази даних щодо КПК та атестації керівних та педагогічних працівників. Отримана інформація використовується навчальними закладами для корегування процесу атестації педпрацівників.

Стан кадрового забезпечення ЗП(ПТ)О

У звітний період продовжено роботу щодо моніторингу освітньо-кваліфікаційної та професійно-кваліфікаційної структури педагогічних кадрів професійно-технічних навчальних закладів. У жовтні 2018 року були зібрані списки керівних та педагогічних працівників ЗП(ПТ)О за структурованою формою.

Після завершення обробки цих даних було оновлено єдину електронну базу даних педагогічних кадрів ЗП(ПТ)О області та проводиться відповідне корегування та оновлення в онлайн-режимі бази даних «Кадри ЗП(ПТ)О» на веб-порталі «Професійно-технічна освіта Харківської області».

У ЗП(ПТ)О Харківської області працює 1643 педагогічних працівників, з них 211 керівних працівників, 234 викладачі предметів професійно-теоретичної та загальнопрофесійної підготовки, 326 викладачів предметів загальноосвітньої підготовки, 695 майстрів виробничого навчання. У навчальних закладах також

працює 22 соціальні педагоги, 27 практичних психологів, 47 вихователів, 81 інших категорій педагогічних працівників (керівники гуртків, дефектологи). Бібліотечних працівників 42 особи.

У 2018 році порівняно з 2017 знизився показник молодих спеціалістів стажем 1-5 років та підвищилась кількість педагогів, які працюють понад 20 років. Педагогічний стаж до 5 років мають з 695 майстрів виробничого навчання – 165 (23%) працівників, з 243 викладачі предметів професійно-теоретичної та загальнопрофесійної підготовки – 34 (12%) і з 326 викладачів предметів загальноосвітньої підготовки – 56 (17%).

У ЗП(ПТ)О Харківської області працює 181(11%) педагогічний працівник які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст», 129 (8%) – другу кваліфікаційну категорію, 173 (11%) – першу кваліфікаційну категорію, та 350 (21%) – вищу кваліфікаційну категорію. Педагогічні звання: «старший викладач» – 59 осіб, «викладач-методист» – 84 особи, «майстер виробничого навчання I категорії» – 46 осіб «майстер виробничого навчання II категорії» – 82 особи.

Освітньо-кваліфікаційний рівень складу педагогічних працівників має достатньо високий освітній статус.

Вищу освіту III-IV рівня акредитації мають 1295 (78%) педагогічних працівників, вищу освіту I-II рівня акредитації – 266 (16%), а 30 (1,8%) педагогів навчаються у вищих навчальних закладах, 425 (60%) майстрів виробничого навчання мають вищу освіту III-IV рівня акредитації.

548 (33%) викладачів предметів професійно-теоретичної і загальнопрофесійної підготовки мають вищу фахову педагогічну освіту.

Під час проведення моніторингу кадрового складу було встановлено наявність вакансій

<i>Спеціальність</i>	<i>Кількість вакансій</i>
Заступник директора	1
Керівник фізичного виховання	3
Методист	3
Майстер в/н	131
Старший майстер	4
Викладач ЗОП	29
Викладач ПТП	13
Психолог	3
Соціальний педагог	2
Бібліотекар	2
Вихователі	2
Керівники гуртків	10

Вивчення впровадження та розповсюдження позитивного педагогічного досвіду, пропозиції щодо впровадження на всеукраїнському рівні

НМЦ ПТО у Харківській області проводить значну роботу щодо виявлення, вивчення, впровадження ППД.

Внаслідок реалізації цього напрямку сформований регіональний фонд матеріалів ППД (РФППД), який постійно поповнюється за наслідками обласних

моніторингових обстежень змагального характеру (у фонді зберігаються матеріали переможців обласних масових заходів). Але останнім часом дидактичні матеріали подаються до НМЦ ПТО у Харківській області в електронному вигляді, тому фонд дещо зменшився. Більшість матеріалів розміщується на інформаційно-освітньому порталі «Професійно-технічна освіта Харківської області» у відповідному розділі і певний період знаходиться у відкритому доступі.

До складу РФППД включені також навчальні видання, підготовлені працівниками ЗП(ПТ)О області, і методичні матеріали (рекомендації, розробки), підготовлені методистами НМЦ ПТО у Харківській області або з їхньою участю. Наповнення РФППД за всіма видами матеріалів подано у таблиці.

Наповнення РФ ППД за 2013/2014 – 2017/2018 навчальні роки

<i>Вид матеріалів</i>	<i>2013/2014 н.р.</i>	<i>2014/2015 н.р.</i>	<i>2015/2016 н.р.</i>	<i>2015/2016 н.р.</i>	<i>2017/ 2018 н.р.</i>	<i>Разом</i>
Тематичні папки (надходження)	131	142	56	52	52	487
Навчальні та виховні видання (малі форми)	7	10	15	12	16	66
Інші матеріали (надходження)	8	9	–	–	–	22
Надходження (разом)	146	161	56	52	52	532
Архівний фонд ППД	150	154	71	64	64	581

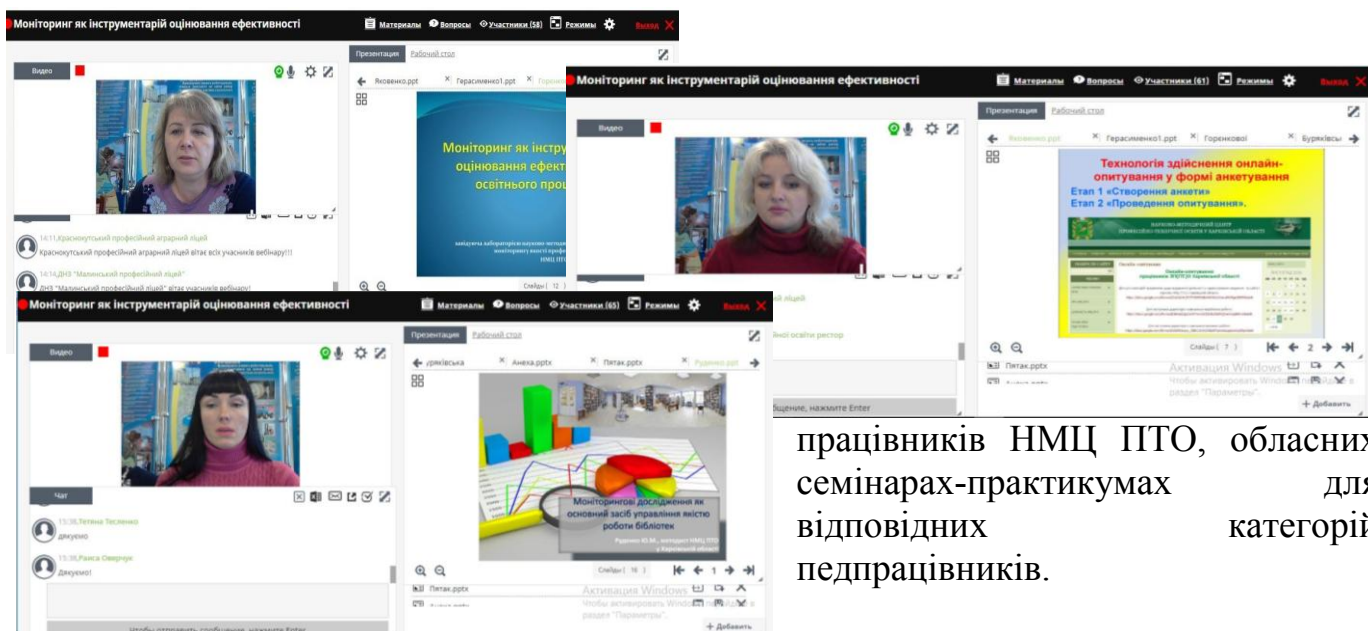
У зв'язку з втратою актуальності частина матеріалів РФ ППД підлягає ревізії з метою їх вилучення або архівування.

У звітний період значно оновлено склад фонду в ході підготовки методичних матеріалів, розроблених методистами НМЦ ПТО у Харківській області і виданих у малих формах, оглядів дидактичних матеріалів та творчих робіт під час проведення обласної олімпіади із предмета «Охорона праці» (березень-квітень 2018 року), огляду інформаційно-методичних матеріалів та творчих робіт із професій: „Муляр”, „Кравець”, „Оператор комп'ютерного набору”, „Офісний службовець (бухгалтерія)”, „Слюсар з ремонту колісних транспортних засобів”, „Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва”, „Електрозварник ручного зварювання та Електрогазозварник”, „Верстатник широкого профілю” (березень-травень 2018 року), огляду інформаційно-методичних матеріалів з предметів загальноосвітньої підготовки (лютий-березень 2018 року), огляду інформаційно-методичного забезпечення роботи психологічної служби ЗП(ПТ)О, огляду навчальних кабінетів предмета «Захист Вітчизни».

Змінено підходи до формування цього фонду: зроблено акцент на забезпечення мобільності фонду, включення до нього найновіших матеріалів, які експонуються на фахово-спрямованих виставках і не підлягають тривалому зберіганню.

Протягом 2018 року у газеті «Вісник профосвіти» надруковано 36 статей рубрику «З досвіду роботи» та видано 11 малих форм.

Матеріали щодо вивчення і узагальнення ППД експонуються під час проведення виставок, розглядаються на інструктивно-методичних нарадах

працівників НМЦ ПТО, обласних семінарах-практикумах для відповідних категорій підпрацівників.

Проведення та участь у всеукраїнських та регіональних вебінарах, конкурсах педагогічної майстерності, майстер-класах

15 березня 2018 року на базі ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області» в рамках Всеукраїнського конкурсу професійної майстерності «Прорив легкої промисловості України» відбувся семінар-практикум для педагогічних працівників професій легкої промисловості за темою: **«Сучасні технології у сфері пошиття одягу»**.

14-16 березня 2018 року на базі ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області» відбувся III Всеукраїнський конкурс професійної майстерності «Прорив Легкої промисловості України», у якому взяли участь представники закладів професійної освіти з 20 областей України. Під час фінального етапу Конкурсу було проведено кастинг моделей та показ колекцій за номінаціями: сучасні колекції для працівників театрів та музеїв; колекція для дитячих вокальних ансамблів; урочисті образи для солістки та соліста оперного театру.

За спільним рішенням журі перемогу отримала (I місце) **номінація «Колекція для дитячих вокальних ансамблів»** – ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області».

07 грудня 2018 року на базі Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Харківській області відбувся Всеукраїнський вебінар за темою: «Моніторинг як інструментарій оцінювання ефективності освітнього процесу та засіб підвищення якості освіти». У вебінарі взяли участь представники 72 ЗП(ПТ)О із різних областей України. Робота вебінару проходила за такою програмою:

- Моніторинг як інструментарій оцінювання ефективності освітнього процесу (О.І.Горєнкова, завідувача лабораторією науково-методичного забезпечення та моніторингу якості професійно-технічної освіти НМЦ ПТО у Харківській області)

- Онлайн-опитування як інструмент моніторингових досліджень рівня співпраці НМЦ ПТО у Харківській області та ЗП(ПТ)О (О.В.Яковенко, методист НМЦ ПТО у Харківській області)

- Локальний моніторинг як інструментарій оцінювання рівня навчальних досягнень учнів ЗП(ПТ)О Харківської області (Н.А.Буряківська, викладач ДНЗ «Регіональний механіко-технологічний центр професійної освіти Харківської області»)

- Роль моніторингу в забезпеченні якості професійної підготовки кваліфікованих робітників (К.В.Аньюха, викладач ПТУ № 32 м.Харкова)

- Управління виховною роботою на засадах моніторингу (Л.В.Гаврашова, заступник директора з виховної роботи ДПТНЗ «Центр професійно-технічної освіти №3 м.Харкова»)

- Моніторинг рівня психологічних особливостей першокурсників ЗП(ПТ)О Харківської області (А.В.Герасименко, методист НМЦ ПТО у Харківській області)

- Моніторинг психічного здоров'я здобувачів освіти ЗП(ПТ)О: функції практичного психолога (Н.М.Пятак, практичний психолог ДНЗ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти»)

- Моніторингові дослідження як основний засіб управління якістю роботи бібліотек (Ю.М.Руденко, методист НМЦ ПТО у Харківській області)

Заступник директора НМЦ ПТО у Харківській області Н.Г.Сологуб (модератор вебінару) прокоментувала усі доповіді, відповіла на питання та підвела підсумки роботи вебінару.

Фоторепортаж із Конкурсів

VIII. УЧАСТЬ У КОНКУРСАХ ФАХОВОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ТА ЇХ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ

Відповідно до плану-графіка, затвердженого наказами Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації, у березні-квітні 2018 року проведено II (обласний) етап конкурсів фахової майстерності серед учнів ЗП(ПТ)О Харківської області із 5 професій, а саме: «Муляр»; «Столяр будівельний»; «Продавець продовольчих товарів»; «Електрозварник ручного зварювання»; «Кравець».

У Конкурсах узяли участь 35 учнів (100% від запланованої кількості) із 23 ЗП(ПТ)О.

Переможцями цьогорічних Конкурсів стали 12 учнів ЗП(ПТ)О, які посіли відповідно I, II, III місця. Крім того, 5 представників ЗП(ПТ)О Харківської області брали участь у Всеукраїнських конкурсах фахової майстерності серед учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти, які були організовані Міністерством освіти і науки України у 2018 році.

За результатами Всеукраїнських Конкурсів з професії «Муляр» Харченко Андрій, учень ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти будівельних технологій Харківської області», посів III місце, та Гаращенко Олександр, учень ДНЗ «Харківський професійний ліцей будівельних технологій» (професія «Столяр будівельний»), посів V місце.

За останні п'ять років учні ЗП(ПТ)О здобули 9 призових місць на Всеукраїнських конкурсах.

Аналітичний матеріал щодо конкурсів фахової майстерності серед учнів ЗП(ПТ)О Харківської області надруковано в газеті «Вісник профосвіти». – 2018. – №11-12, розміщено на офіційному сайті НМЦ ПТО у Харківській області та веб-порталі «Професійно-технічна освіта Харківської області». Також результати Конкурсів обговорені на інструктивно-методичній нараді працівників НМЦ ПТО у Харківській області (11.06.2018), на нарадах директорів ЗП(ПТ)О (23.05.2018) та на семінарах-практикумах для старших майстрів (07.06.2018), майстрів виробничого навчання 29.05.2018; 18.10.2018, 22.11.2018.

З 27 по 29 листопада 2018 року в м. Києві відбувся Всеукраїнський конкурс професійної майстерності WorldSkills Ukraine. Регіональну команду Харківської області представляли 5 учасників від ЗП(ПТ)О у компетенціях: зварювальні роботи; перукарське мистецтво; кулінарне мистецтво; технології моди та слюсарні роботи.

07 грудня 2018 року на базі Державного професійно-технічного навчального закладу «Центр професійно-технічної освіти №3 м. Харкова» (за підтримки Департаменту науки і освіти ХОДА) відбувся конкурс «Кращий зварювальник закладів професійної (професійно-технічної) освіти» з професії «Електрозварник ручного зварювання». Спонсором Конкурсу була компанія українська торгова марка Дніпро-М. У Конкурсі взяли участь 10 учнів м. Харкова та Харківської області, які стали переможцями I (внутрішньоліцейного) етапу.

Переможцями Конкурсу стали: I місце – Ярмач Назарій, учень Чугуївського професійного аграрного ліцею; II місце – Чалий Віктор, учень ДПТНЗ «Центр професійно-технічної освіти №3 м. Харкова»;

III місце – Тучак Михайло, учень Державного навчального закладу «Куп'янський регіональний центр професійної освіти».

Усі учасники та майстри отримали подарунки, а призери та переможці були відзначені цінними подарунками української торгової марки Дніпро-М.

ІХ. СПІВПРАЦЯ З ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ, НАУКОВИМИ ТА НАУКОВО-МЕТОДИЧНИМИ УСТАНОВАМИ, ГРОМАДСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ, ОБ'ЄДНАННЯМИ РОБОТОДАВЦІВ: РЕЗУЛЬТАТИ, ПЕРСПЕКТИВИ

14 листопада 2018 року представники НМЦ ПТО у Харківській області взяли участь у роботі круглого столу на тему: «Соціальне партнерство як умова розвитку гнучкої системи підготовки робітничих кадрів для потреб економіки регіону». відбувся на базі ДНЗ «Ізюмський регіональний центр професійної освіти» (далі – Центр). Основною метою заходу було забезпечення узгодженості ринку освітніх послуг і ринку праці, вироблення дієвого механізму взаємодії місцевих органів виконавчої влади, роботодавців та інших зацікавлених осіб із

ЗП(ПТ)О з питань підвищення якості професійної підготовки кадрів та їх відповідності вимогам сучасного ринку праці.

Завершилося обговорення виробленням дорожньої карти щодо співпраці ДНЗ «Ізюмський регіональний центр професійної освіти» з роботодавцями.

У 2018 році НМЦ ПТО у Харківській області налагоджено співпрацю з соціальними партнерами: Українська торгова марка «Дніпро-М», ТОВ «САММІТ», ТОВ «Фроніус Україна», дані підприємства були спонсорами обласних і Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності серед учнів ЗП(ПТ)О, також представники даних фірм провели майстер-класи для учнів та майстрів в/н. Співпраця продовжиться і в 2019 році, планується проведення воркшопів, майстер-класів з метою ознайомлення та відпрацювання первинних умінь та навичок на сучасних тренажерах та новітньому зварювальному обладнанні тощо.

Х. МОНІТОРИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯКОСТІ НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ:

Результати ЗНО-2018

НМЦ ПТО у Харківській області щорічно здійснює моніторингові обстеження щодо кількості учнів, які зареєструвались та взяли участь у ЗНО.

Начальний рік	Зареєстровано для участі у ЗНО		Взяли участь у ЗНО		Вступили за сертифікатом ЗНО
2013/2014	1167	16%	1029	85%	429
2014/2015	888	13%	778	87%	543
2015/2016	856	14%	768	82%	286
2016/2017	755	14%	715	83%	
2017/2018	2616	100%	2516	97%	

2018 року вперше проходили ДПА у формі ЗНО з української мови випускники ЗП(ПТ)О.

Найбільш популярними навчальними предметами, які обирають випускники для проходження зовнішнього незалежного оцінювання, окрім української мови, є історія України та математика.

Результати ЗНО-2018 учнів ЗП (ПТ)О Харківської області

ЗНО 2017/2018	Зареєстро-вано	% від кількості випускників	Не з'явився		Анульовано		Не подолав поріг (не сдав)		Подолав поріг 100 балів	
Українська мова і література	2616	100%	87	3%	13	0%	1198	46%	1318	50%
Історія України	548	21%	149	27%	0	0%	87	16%	312	57%
Математика	554	21%	75	14%	1	0%	250	45%	228	41%
Фізика	192	7%	55	29%	0	0%	62	32%	75	39%
Хімія	54	2%	17	31%	0	0%	19	35%	18	33%
Біологія	280	11%	92	33%	0	0%	25	9%	163	58%
Географія	235	9%	83	35%	0	0%	25	11%	127	54%
Англійська мова	157	6%	35	22%	0	0%	70	45%	52	33%

Французька мова	1	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	100%
Німецька мова	1	0%	1	100%	0	0%	0	0%	0	0%
Іспанська мова	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Російська мова		0,0%								
Всі предмети	4638		594	13%	14	0,3%	1736	37%	2294	49%

Результати випускників ЗП(ПТ)О Харківської області, які брали участь в ЗНО-2018, за відсотком тих, хто не подолав пороговий бал «склав/ не склав», вищі за середній по Україні показник з усіх предметів.

Проходження зовнішнього незалежного оцінювання 2018 року відбулося на належному рівні, адже йому передувала відповідна роз'яснювальна робота з боку педагогічних колективів ЗП(ПТ) О, відповідальних осіб, працівників НМЦ ПТО. Проведення пробного тестування в березні дало можливість учням ознайомитись із процедурою проведення ЗНО та налаштуватися психологічно на роботу під час основної сесії.

З метою підготовки до ЗНО:

- У всіх ЗП(ПТ)О створені інформаційні куточки «ЗНО» та забезпечений доступ до інформаційно-освітнього порталу «Професійно-технічна освіта Харківської області».
- Проводяться батьківські збори, надається консультативна допомога, роз'яснення щодо процедури реєстрації учасників ЗНО, проведення пробного тестування.
- Проводяться опитування випускників ЗП(ПТ)О, які виявили бажання вступати до Вищих навчальних закладів.

ЗНО -2018 українська мова та література всі навчальні заклади

Region	Кількість зареєстрованих	Результат складання тесту								Бал за шкалою 100-200*			Оцінка ДПА**			
		не з'явився		анульовано		не подолав поріг		подолав поріг		min	avg	max	обрано як ДПА	min	avg	max
1 УКРАЇНА	333173	9815	3%	327	0%	46598	14%	276433	83%	100.0	142.4	200.0	299874	1	6.3	12
2 м.Київ	28019	1011	4%	33	0%	1937	7%	25038	89%	100.0	149.1	199.5	24609	1	7.3	12
3 Вінницька область	14591	370	3%	16	0%	2440	17%	11765	81%	100.0	139.4	199.5	13268	1	6.1	12
4 Волинська область	11139	210	2%	16	0%	1611	14%	9302	84%	100.0	142.7	199.5	10450	1	6.3	12
5 Дніпропетровська область	24607	840	3%	23	0%	1943	8%	21801	89%	100.0	142.6	199.5	21350	1	6.6	12
6 Донецька область	14259	504	4%	19	0%	2170	15%	11566	81%	100.0	140.8	200.0	12604	1	6.3	12
7 Житомирська область	11653	322	3%	9	0%	1859	16%	9463	81%	100.0	141.0	200.0	10517	1	6.2	12
8 Закарпатська область	11763	204	2%	7	0%	3774	32%	7778	66%	100.0	133.6	199.0	11199	1	5.0	12
9 Запорізька область	14485	531	4%	12	0%	1840	13%	12102	84%	100.0	139.3	199.5	12592	1	6.1	12
10 Івано-Франківська область	12864	301	2%	10	0%	2272	18%	10281	80%	100.0	141.5	199.5	11879	1	6.2	12
11 Київська область	12846	482	4%	14	0%	1521	12%	10829	84%	100.0	144.4	200.0	11167	1	6.5	12
12 Кіровоградська область	7831	244	3%	12	0%	1258	16%	6317	81%	100.0	139.8	199.5	7048	1	6.0	12
13 Луганська область	5837	230	4%	7	0%	923	16%	4677	80%	100.0	139.0	199.5	5140	1	5.9	12
14 Львівська область	21144	532	3%	15	0%	2155	10%	18442	87%	100.0	149.9	199.5	19057	1	7.1	12
15 Миколаївська область	9631	306	3%	15	0%	1610	17%	7700	80%	100.0	138.3	199.5	8625	1	5.9	12
16 Одеська область	20459	827	4%	21	0%	3186	16%	16425	80%	100.0	139.1	199.0	18155	1	6.0	12
17 Полтавська область	11677	304	3%	5	0%	1520	13%	9848	84%	100.0	142.4	199.5	10517	1	6.4	12
18 Рівненська область	12837	268	2%	10	0%	2230	17%	10329	80%	100.0	140.1	199.0	12044	1	6.0	12
19 Сумська область	9299	301	3%	9	0%	1361	15%	7628	82%	100.0	142.9	199.5	8336	1	6.4	12
20 Тернопільська область	10216	247	2%	13	0%	1830	18%	8126	80%	100.0	141.2	200.0	9513	1	6.0	12
21 Харківська область	21045	645	3%	25	0%	2350	11%	18025	86%	100.0	145.2	199.5	18767	1	6.7	12
22 Херсонська область	9147	337	4%	6	0%	1281	14%	7523	82%	100.0	138.5	199.0	8092	1	6.0	12
23 Хмельницька область	11700	227	2%	11	0%	1939	17%	9523	81%	100.0	141.3	199.5	10831	1	6.2	12
24 Черкаська область	8687	181	2%	5	0%	568	7%	7933	91%	100.0	145.6	199.0	7925	1	6.9	12
25 Чернівецька область	8946	208	2%	6	0%	2009	22%	6723	75%	100.0	134.5	200.0	8440	1	5.5	12
26 Чернігівська область	8491	183	2%	8	0%	1011	12%	7289	86%	100.0	144.0	200.0	7749	1	6.5	12

- Забезпечується участь методистів НМЦ ПТО та викладачів предметів, з яких проводиться ЗНО, у науково-методичних семінарах, які проводить регіональний центр оцінювання якості освіти.
- До навчально-тематичних планів обласних семінарів – практикумів для відповідних категорій педагогічних працівників ЗП(ПТ)О, які проводить НМЦ ПТО, включені питання підготовки учнів до ЗНО.
- Рекомендації та тестові технології Українського центру оцінювання якості освіти використовуються для складання олімпіадних завдань, перевірних контрольних робіт.

Аналіз рівня якості освіти вступників до ЗПО-2018 року, результати вхідного контролю з предметів загальної середньої освіти – 2018

Відповідно до листа НМЦ ПТО у Харківській області від 31.08.2018 №01-261 у 2018/2019 навчальному році проводилось вхідне діагностування навчальних досягнень учнів I курсу ЗП(ПТ)О Харківської області з предметів загальноосвітньої підготовки. Діагностування проводилось в 31 ЗП(ПТ)О, де надається повна загальна середня освіта і набрано учнів I курсу.

Перевірні контрольні роботи проводилися за текстами, розробленими методистами НМЦ ПТО відповідно до діючих навчальних програм, критеріїв оцінювання і мали оптимальний обсяг переважно у тестовій формі.

Листом НМЦ ПТО у Харківській області 01.11.2018 № 01-330 до відома ЗП(ПТ)О доведено результати вхідного діагностування рівня НДУ у 2018/2019 навчальному році. Діагностування проводилось в 31 закладі професійної освіти, де надається повна загальна середня освіта.

Результати перевірних контрольних робіт опрацьовуються з використанням середнього умовно-розрахункового балу, далі – УРБ, який не перевищує 3 бали за завдання кожного рівня, з української мови та літератури становив 0,97 бала (32%), з алгебри – 0,77 бала (26%), з геометрії – 0,76 бала (25 %), з фізики – 0,75 бала (25%), з хімії – 0,89 бала (30%).

Таким чином, у 2018/2019 навчальному році сумарний середній УРБ перевірних робіт вхідного діагностування навчальних досягнень учнів з усіх предметів загальноосвітньої підготовки становить: I рівень – 1,81 бала (60%); II рівень – 1,04 бала (35%); III рівень – 0,34 бала (11 %); IV рівень – 0,12 бала (4 %). Сумарний середній УРБ з усіх предметів становить 0,83 бала (28 %).

З перевіркою роботою «на вході» з усіх предметів на I рівні справились 5693 учні (39%) ЗП(ПТ)О області, на I-II рівнях – 1530 учнів (10 %), на I-III рівнях – 192 учні (1%), із роботою на всіх рівнях справились лише 23 учні (0,2 %) ЗП(ПТ)О області.

Аналіз результатів перевірних контрольних робіт «на вході», проведених у ЗП(ПТ)О області засвідчив, що зміст базових загальноосвітніх предметів на середньому-високому рівнях засвоюють 6699 учнів (46%), якісно знають навчальний матеріал (достатній-високий рівні) – 892 учні (6%). Кількість учнів ЗП(ПТ)О Харківської області з початковим рівнем знань із предметів загальноосвітньої підготовки становить 8019 учнів (54 %).

У порівнянні із минулим навчальним роком відсоток учнів ЗП(ПТ)О області, які мають навчальні досягнення середнього, достатнього, високого рівнів

знань (4-12 балів), при проведенні вхідного діагностування підвищився з кількох предметів: геометрії – на 3%, з фізики – на 6%, з хімії – на 5%. Знизився: з української мови – на 5%, з алгебри – на 3%. Відсоток учнів, які мають навчальні досягнення достатнього, високого рівнів знань (7-12 балів), підвищився з української мови – на 0,6%, з хімії – на 2%; знизився: алгебри – на 1%. З геометрії та фізики – не змінився.

Результати ДКА – 2018 року

Державна (поетапна) кваліфікаційна атестація (далі – ДКА та ПКА) у закладах професійної (професійно-технічної) освіти (далі – ЗП(ПТ)О) здійснюється відповідно до «Положення про порядок кваліфікаційної атестації та присвоєння кваліфікації особам, які здобувають професійно-технічну освіту». ДКА та ПКА базується на стандартах професійної (професійно-технічної освіти) та проводиться в терміни передбаченні робочими навчальними планами з кожної професії.

У 2018 році в ЗП(ПТ)О брали участь у ДКА (ПКА) 227 навчальних груп, а саме: 5657 учнів, що складає 99,1% від запланованої кількості. За результатами ДКА (ПКА) здобувачам професійної освіти присвоєно кваліфікацію «кваліфікований робітник» та видано дипломи встановленого зразка із 189 професій (з урахуванням дублювання), з яких: 134 суміщені професії, 55 – монопрофесії.

ХІ. ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ НМЦ ПТО:

Тематика та результати досліджень

У звітний період НМЦ ПТО у Харківській області працював над проблемою «Управління якістю професійно-технічної освіти в умовах модернізації ПТО».

Робота здійснювалась у межах тематичних напрямів відповідно до сфер компетенції:

1. Аналіз структури підготовки робітничих кадрів, змісту освіти і навчання в системі ПТО області.

2. Аналіз освітньо-кваліфікаційної та професійно-кваліфікаційної структури керівних та педагогічних кадрів, рівня їх компетентності та безперервна освіта педагогічних працівників.

3. Аналіз якості підготовки учнів, сформованості їх ціннісних орієнтацій.

4. Аналіз стану підготовки окремих масових професій, рівня викладання предметів, стану виховної, методичної та інформаційної роботи і методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу в ЗП(ПТ)О області.

5. Аналіз стану роботи з позитивного педагогічного досвіду та інноваційних процесів в системі профтехосвіти області.

Так наприклад, у жовтні 2018 року НМЦ ПТО у Харківській області було проведено анкетування керівних, педагогічних та бібліотечних працівників ЗП(ПТ)О у Харківській області у відкритому доступі з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, а саме за допомогою Google Диска. Опитування проводилось в режимі on-line з метою фіксації та відстеження за

сукупністю показників ставлення педагогічних і бібліотечних працівників ЗП(ПТ)О до роботи НМЦ ПТО у Харківській області, встановлення рівня задоволеності щодо якості отриманої методичної допомоги.

Статистичні дані щодо участі в онлайн-опитуванні педагогічних працівників ЗП(ПТ)О (за категоріями) є такими:

- заступники директорів з навчально-виробничої роботи – 18 осіб (54,5% від загальної кількості);

- заступники директорів з навчально-виховної роботи – 14 осіб (45,1% від загальної кількості);

- педагогічні працівники загальноосвітньої підготовки (викладачі предметів суспільно-гуманітарної підготовки, природничо-математичної підготовки, «Фізична культура», «Захист Вітчизни») – 119 осіб (35,5% від загальної кількості);

- педагогічні працівники професійної підготовки (викладачі предметів загальнопрофесійної підготовки, професійно-теоретичної підготовки, майстри в/н) – 239 осіб (25,7% від загальної кількості);

- педагогічні працівники соціально-психологічної служби (практичні психологи, соціальні педагоги) – 23 особи (47% від загальної кількості);

- бібліотечні працівники – 32 особи (76,2% від загальної кількості).

Загальна кількість педагогічних і бібліотечних працівників, які взяли участь в онлайн-опитуванні, складає 445 осіб (26,4% від загальної кількості), в тому числі 119 осіб, які пройшли опитування щодо актуальності інформації у зареєстрованих виданнях, роботи інформаційно-освітнього порталу «Професійно-технічна освіта Харківської області» і сайта НМЦ ПТО у Харківській області.

Більшість питань стосувалась забезпечення якості роботи НМЦ ПТО у Харківській області, форм і методів методичної допомоги, тем обласних масових заходів, які цікавлять педагогічних працівників тощо. Респонденти мали можливість надати пропозиції щодо покращення роботи методистів центру, зробити зауваження, а також висловити побажання, поділитись власним досвідом чи познайомитись з досвідом роботи колег з інших закладів професійної (професійно-технічної) освіти Харківської області.

Також усім учасникам онлайн-опитування було запропоновано відповісти на питання щодо видавничої діяльності НМЦ ПТО у Харківській області. Увага приділялась питанням змісту та якості надрукованих матеріалів, авторами яких є педагогічні і бібліотечні працівники закладів професійної освіти та методисти НМЦ ПТО у Харківській області. Респонденти мали можливість запропонувати цікаві для них теми або рубрики, які б вони хотіли, щоб висвітлювалися на сторінках зареєстрованих видань НМЦ ПТО у Харківській області. Крім того, учасники онлайн-опитування висловлюють побажання щодо покращення роботи інформаційно-освітнього порталу «Професійно-технічна освіта Харківської області» і сайта НМЦ ПТО у Харківській області.

Об'єкти та суб'єкти досліджень

Упродовж 2018 року методисти НМЦ ПТО у Харківській області приділяли значну увагу моніторингу якості професійно-технічної освіти зокрема:

- ✓ зміст освіти, структури підготовки кваліфікованих робітників у системі ПТО області;

- ✓ стан організації освітнього та виховного процесу в ЗП(ПТ)О,
- ✓ стан інформаційно-методичного забезпечення ЗП(ПТ)О;
- ✓ стан викладання предметів, форм і методів навчання;
- ✓ стан підготовки кваліфікованих робітників з професій;
- ✓ рівень навчальних досягнень учнів;
- ✓ рівень професійної майстерності педагогічних працівників;
- ✓ стан роботи з виявлення, вивчення, узагальнення, впровадження кращих педагогічних практик працівників ЗП(ПТ)О;
- ✓ стан впровадження ІКТ; інноваційних педагогічних та виробничих технологій, створення педагогічних програмних засобів;
- ✓ стан бібліотечної роботи ЗП(ПТ)О;
- ✓ стан книгозабезпеченості освітнього процесу ЗП(ПТ)О;
- ✓ стан роботи соціально-психологічної служби;
- ✓ стан освітньо-кваліфікаційної та професійно-кваліфікаційної структури педагогічних кадрів ЗП(ПТ)О.

У 2018 році за кваліметричними моделями, розробленими методистами НМЦ ПТО, були проведені моніторингові дослідження у формі тематичних відвідувань ЗП(ПТ)О за такими напрямками:

- стан виховної роботи у закладах професійної освіти;
- стан психологічної та соціальної роботи у закладах професійної освіти;
- стан роботи старшого майстра закладів професійної освіти щодо організації професійно-практичної підготовки;
- стан професійно-теоретичної та професійно-практичної підготовки кваліфікованих робітників з професій;
- стан викладання предметів загальноосвітньої підготовки у закладах професійної освіти;
- стан викладання предмета «Охорона праці» у закладах професійної освіти;
- стан бібліотечної роботи та інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу закладів професійної освіти.

За результатами даних моніторингових досліджень підготовлено аналітичні довідки, у яких також зазначені рекомендації з проблем дослідження та визначено напрямки розвитку компетентності педпрацівників з теми моніторингового дослідження. Аналітичні довідки направляються керівнику ЗП(ПТ)О для прийняття відповідних управлінських рішень.

ХІІ. ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ НМЦ ПТО

Наповнення інформаційними матеріалами зареєстрованих видань

У звітний період у плановому порядку продовжено підготовку і випуск зареєстрованих видань НМЦ ПТО.

Динаміка розвитку *газети «Вісник профосвіти»* з моменту заснування (з 1992 року) може бути проілюстрована такими цифрами:

- 2014 р. – 8 випусків / 18 номерів / 252 сторінки формату А3.
- 2015 р. – 9 випусків / 18 номерів / 254 сторінки формату А3.
- 2016 р. – 8 випусків / 16 номерів / 262 сторінки формату А3.
- 2017 р. – 7 випусків / 16 номерів / 276 сторінок формату А3.

- 2018 р. – 10 випусків / 18 номерів / 248 сторінок формату А3.

Структура змісту визначається такими постійно діючими рубриками:

“Аналітична сторінка” (аналіз результатів моніторингових обстежень); “На допомогу педагогу (керівнику, методисту, викладачу, майстру в/н)”; “На допомогу психологу”; “На допомогу бібліотекарю”; “На допомогу в організації виховної роботи”; “Учнівське самоврядування”; “З досвіду роботи”; “На обласних конкурсах (олімпіадах, контрольних роботах)”; “На обласних семінарах (конференціях, школах передового досвіду)”; “Конспект лекції”; “Безперервна освіта”; “Шануймо ветеранів”; “Як живеш, ЗП(ПТ)О?”; “Зверніть увагу” (бюлетень поточних

нормативних актів на допомогу керівнику);

“Офіційні повідомлення”; “Нормативні акти”; “Спорт протягом життя” тощо.

Формування змісту газети забезпечується закріпленням рубрик за працівниками НМЦ ПТО, а також визначенням у плановому порядку типів та кількості інформматеріалів, які мають бути підготовлені працівниками НМЦ ПТО одноосібно або у співавторстві. Структура тематичного планування в цілому забезпечує необхідне змістове наповнення газети і дозволяє впорядкувати внесок працівників у її підготовку. Такий підхід сприяє підвищенню якісного рівня видання, а також підвищенню рівня професійної компетентності працівників НМЦ ПТО.

У звітному році спостерігається зростання частки наукових, науково-методичних матеріалів (з 0% до 3,2%), матеріалів з досвіду роботи (з 29,7% до 38,3%), аналітичних матеріалів (з 7,6% до 9,6%).

Знизилась частка методичних матеріалів (з 41,8% до 35,1%), матеріалів із графі “Інші” (з 12,1% до 8,5%), інформаційних бюлетенів (з 4,4% до 0%). Це пов’язано з роботою інформаційно-освітнього порталу “Професійно-технічна освіта Харківської області” та сайта НМЦ ПТО, де розміщується частка матеріалів.

Певною стабільністю відзначаються показники матеріалів на допомогу педагогу. У цілому структура змісту зберігає стабільність протягом тривалого періоду. Щодо персонального внеску працівників у підготовку газети, необхідно відмітити високу активність методистів Герасименко А.В. (6 матеріалів), Руденко Ю.М. (9 матеріалів), Сухіліна В.В., Ярошенка Ю.О., Чередніченка О.А., Статівки К.Ф. та Блінкової І.І. (по 4 матеріали).

Науково-методичний журнал «Професійна освіта: теорія і практика» видається з 1995 року. Обсяг журналу стабілізувався, в основному сформувалась тематика (в останні роки – 5-6 тематичних розділів).

Як регулярні, можна визначити, насамперед, розділи “Дидактика і методика професійної освіти”, “Теорія і практика виховання”, “Психологічні аспекти навчання і виховання”, “Безперервна освіта та самовдосконалення педагогічних працівників”, “ІКТ у професійно-технічній освіті”, “Інновації у навчальному процесі” та деякі інші. Необхідно відмітити постійне підвищення науково-теоретичного рівня поданих матеріалів, що особливо характерно для тих авторів, що регулярно публікуються у журналі.

У звітному році до складу редакційної колегії увійшли: доктор педагогічних наук, професор, ректор Української інженерно-педагогічної академії О.Е.Коваленко, директор Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Харківській області Т.О.Русланова, кандидат технічних наук, доцент, директор ТОВ “Компанія СМІТ” С.Ф. Коряк, кандидат економічних наук, президент Вищого навчального закладу “Учбовий науково-виробничий центр “Укртехпрогрес” В.П.Мица, кандидат наук з державного управління, доцент, директор Харківського обласного центру зайнятості В.Л.Міненко, заступник директора з навчально-методичної роботи Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Харківській області Н.Г.Сологуб, директор ДНЗ «Куп’янський регіональний центр професійної освіти» В.А.Кравцов, кандидат педагогічних наук, директор ДПТНЗ «Регіональний центр професійної освіти ресторанно-готельного, комунального господарства, торгівлі та дизайну» В.М.Кузнецов, директор ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище будівництва» І.М.Сорокін.

Загальна кількість матеріалів цього річного випуску журналу – 22, з них: 1 – адміністрація НМЦ ПТО, 1 – адміністрація НМЦ ПТО з підпрацівниками ЗП(ПТ)О, 8 – методисти НМЦ ПТО, 5 – методист НМЦ ПТО та педагогічні працівники ЗП(ПТ)О Харківської області, 7 – педагогічні працівники ЗП(ПТ)О Харківської області.

ХІІІ. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ НМЦ ПТО:

Тематика засідань навчально-методичної ради Центру

При НМЦ ПТО працює науково-методична рада, на засіданнях якої розглядаються основні напрямки та результати діяльності системи ПТО та НМЦ ПТО, а також матеріали, підготовлені до видання. У 2018 році проведено 2 планових засідання (15.05.2018 та 20.11.2018) та 2 позапланові засідання (26.03.2018 та 01.10.2018).

На першому засіданні розглядалися питання:

- моніторинг структури підготовки робітничих кадрів у закладах ПТО області;
- про впровадження державних стандартів професійно-технічної освіти з окремих професій у 2017/2018 н.р.;
- розгляд інформаційно-методичних матеріалів, підготовлених до видання.

На другому засіданні розглядалися питання:

- про результати моніторингу якості ПТО в області за 2017/2018 н.р.;
- розгляд інформаційно-методичних матеріалів, підготовлених до видання.

На позапланових засіданнях розглядалися інформаційно-методичні матеріали, підготовлені педагогічними працівниками, які атестувалися у 2017/2018 навчальному році, та підручник «Кравець. Технологія виготовлення одягу» (автори: Батраченко Н.В., Заряжко І. В. – Харківське вище професійне училище швейного виробництва та побуту УПА); навчальний посібник «Спецтехнологія офсетного друкування» (автори: Пономарьова В.В., Мельников О.В., Авдєєв Д.О. – ДНЗ «Харківський регіональний центр професійної освіти поліграфічних медіатехнологій та машинобудування»).

Тематика засідань обласних методичних секцій (семінарів, вебінарів), кількісні та якісні показники

№ з/п	Категорія педпрацівників	Методична тема
1.	Заступники директорів з навчально-виробничої роботи	Управління освітнім процесом у закладах професійної освіти як основа продуктивних освітніх змін
2.	Заступники директорів з навчальної роботи, методисти	Системний підхід до методичної роботи з педагогічними працівниками закладів професійної освіти
3.	Заступники директорів з навчально-виховної роботи	Педагогічні засади організації та методики виховної роботи
4.	Старші майстри	Створення ефективної системи роботи з майстрами в/н – запорука якісної підготовки сучасного кваліфікованого робітника
5.	Голови методичних комісій класних керівників та майстрів виробничого навчання	Управління розвитком педагогічного потенціалу педагогічних працівників засобами методичної роботи
6.	Голови методичних комісій, які організовують інноваційну діяльність	Передові сучасні технології – запорука ефективності сучасного уроку
7.	Практичні психологи	Роль психологічної служби щодо організації превентивного виховання
8.	Соціальні педагоги	Самовдосконалення особистості як прояв соціального становлення учнів ЗП(ПТ)О
9.	Вихователі гуртожитків	Організація виховної роботи з учнівською молоддю закладів професійної освіти в умовах гуртожитку
10.	Бібліотекарі	Трансформація діяльності сучасних бібліотек Використання інноваційних форм і методів масової роботи з учнями закладів професійної освіти
11.	Педагогічні працівники професій зварювального профілю, професій автомобільного та залізничного транспорту	Використання сучасних технологій навчання як інструмент формування компетентностей майбутнього кваліфікованого робітника
12.	Педагогічні працівники професій електротехнічного профілю та викладачі предмета «Електротехніка»	Використання інтерактивних технологій навчання з метою формування та розвитку професійних компетенцій учнів
13.	Педагогічні працівники професій слюсарного та верстатного профілю	Розвиток професійної компетентності педагога шлях до підвищення якості підготовки майбутніх кваліфікованих робітників
14.	Викладачі предмета «Креслення»	Розвиток професійної компетентності педагога – запорука підвищення якості підготовки майбутніх кваліфікованих робітників

15.	Педагогічні працівники професій «Офісний службовець (бухгалтерія)», «Касир (у банку)»	Формування професійних компетентностей учнів засобами комп'ютерних технологій навчання
16.	Педагогічні працівники професій на базі комп'ютерної техніки	Формування професійних компетентностей учнів засобами комп'ютерних технологій навчання
17.	Педагогічні працівники професій монтажно-будівельного профілю	Використання сучасних педагогічних ідей та технологій навчання учнів закладів професійної освіти з метою підвищення якості підготовки кваліфікованих робітників монтажно-будівельного профілю
18.	Педагогічні працівники професій громадського харчування та торгівлі	Розвиток професійної майстерності педагога як важлива складова підвищення якості підготовки майбутніх кваліфікованих робітників
19.	Педагогічні працівники професій громадського харчування та торгівлі, легкої промисловості, побутового обслуговування населення	Розвиток професійної майстерності педагога як важлива складова підвищення якості підготовки майбутніх кваліфікованих робітників
20.	Педагогічні працівники професій легкої промисловості	Впровадження сучасних виробничих технологій в навчальний процес – необхідна складова підвищення якості підготовки майбутніх кваліфікованих робітників легкої промисловості
21.	Педагогічні працівники професій побутового обслуговування населення	Розвиток професійної майстерності педагога як важлива складова підвищення якості підготовки майбутніх кваліфікованих робітників
22.	Педагогічні працівники професій «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва», «Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування»	Традиції та інновації щодо навчально-пізнавальної діяльності учнів
23.	Викладачі предмета «Охорона праці»	Комплексна безпека та охорона праці в закладах професійної освіти: сучасні підходи та тенденції
24.	Викладачі інформатики та інформаційних технологій	Використання електронних освітніх ресурсів у освітньому процесі з метою підвищення рівня навчальних досягнень учнів
25.	Викладачі української мови і літератури, українського ділового мовлення	Впровадження компетентнісного підходу в освітній процес через використання сучасних технологій
26.	Викладачі зарубіжної літератури	Впровадження компетентнісного підходу в освітній процес через використання сучасних технологій
27.	Викладачі іноземної мови	Компетентнісний підхід до навчання як фактор особистісного розвитку учнів закладів професійної освіти
28.	Викладачі історії	Використання сучасного дидактичного забезпечення уроку як умова підвищення якості історичної освіти та розвитку творчих здібностей учнів закладів професійної освіти
29.	Викладачі математики	Розвиток критичного мислення учнів на уроках математики
30.	Викладачі хімії та біології	Формування ключових компетентностей учнів на уроках біології та хімії
31.	Викладачі фізики та астрономії	Розвиток критичного мислення учнів на уроках фізики та астрономії
32.	Викладачі географії	Педагогічна творчість як основа формування

		педагогічної майстерності
33.	Викладачі предмета «Захист Вітчизни»	Пріоритетні напрямки організації військово-патріотичного виховання та викладання предмета «Захист Вітчизни»
34.	Викладачі фізичної культури та керівники фізичного виховання	Організація та методичні підходи до збереження здоров'я, його формування та зміцнення на уроках з фізичної культури

У 2018 році було проведено: **1 науково-методична конференція на тему «Компетентнісний підхід до організації навчально-виховного процесу у ЗП(ПТ)О: теорія і практична реалізація»**, **обласні педагогічні читання** за темою «Творчі сходинок профтехосвітян Харківщини: ярмарок педагогічних технологій», **53 семінари-практикуми для 34 категорій працівників, 22 заняття шкільного досвіду роботи, кращого досвіду для 20 категорій керівних та педагогічних працівників**. Така система забезпечує 100% охоплення основних категорій керівних, педагогічних та бібліотечних працівників ЗП(ПТ)О області.

У переліку відкритих масових заходів на базі ЗП(ПТ)О у 2018 році значну кількість займають заходи інформаційного спрямування (**34 або 24,6%**), позакласні заходи (**20 або 14,5%**), майстер-класи (**26 або 18,8%**), вебінари (**8 або 5,8%**). Збільшилась кількість проведених екскурсій, тренінгів, уроків теоретичного навчання. Така форма як виховні години та квести ще не набули широкого розповсюдження при проведенні відкритих масових заходів на базі ЗП(ПТ)О у 2018 році.

НМЦ ПТО у ЗП(ПТ)О проводить роботу щодо розвитку учнівського самоврядування. Протягом року були проведені обласні зльоти, тренінги, працює обласна школа лідерів, функціонують сайт та форум учнівського самоврядування.

Стали вже традиційною формою науково-методичної роботи з молодими спеціалістами і малодосвідченими викладачами і майстрами в/н *школи позитивного педагогічного досвіду, школи кращого досвіду роботи*. Протягом 2018 року на базі опорних навчальних закладів діяли **20 шкіл** і проведено **22** заняття.

Протягом 2018 року **охоплення** педпрацівників підвищенням кваліфікації в міжкурсовий період та **стабільність** складу слухачів відповідно склали: охоплення – **89,1%** від загального контингенту керівних та педагогічних працівників і бібліотекарів ЗП(ПТ)О області, стабільність складу – **47,2%** слухачів, що були присутні на всіх засіданнях.

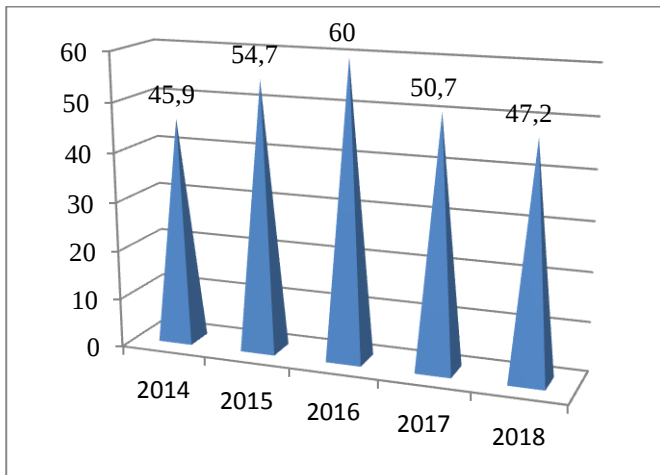

Рис. Відсоток присутніх на всіх семінарах-практикумах по відношенню до загальної кількості педпрацівників

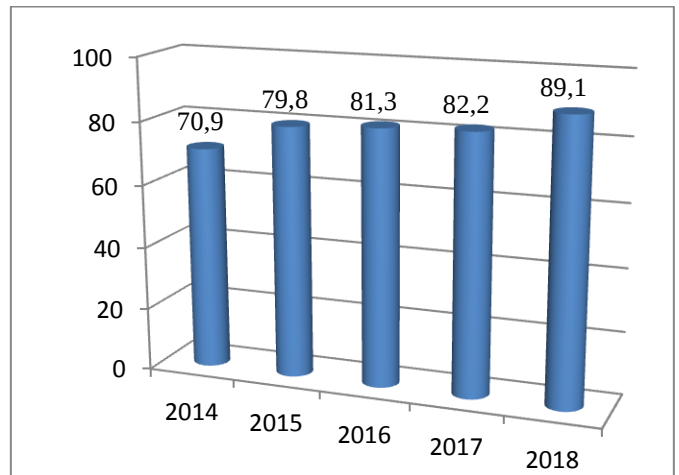

Рис. Відсоток присутніх на всіх семінарах-практикумах по відношенню до загальної кількості педпрацівників, які були присутні на семінарах

Загальний внесок працівників НМЦ ПТО в навчальну роботу в ході обласних семінарів-практикумів відображають такі показники: лекції – 46 год. (14,2 %); практичні заняття – 20,5 год. (6,3 %); семінарські заняття – 32,5 год. (10,1 %).

Загальна кількість годин, прочитаних працівниками НМЦ ПТО на семінарах-практикумах, становить 101 година, або 31,3% від загальної кількості годин, відведених навчальними планами на проведення семінарів-практикумів.

Кількісні та якісні показники кадрового потенціалу НМЦ ПТО

Станом на 29.12.2018 у структурі НМЦ ПТО у Харківській області нараховується 24 педагогічні працівники з них: 2 адміністративних працівники, 1 – завідувача лабораторією та 9 – методистів лабораторії професійної підготовки, 1 – завідувача лабораторією та 6 – методистів лабораторії з науково-методичного забезпечення та моніторингу якості професійно-технічної освіти, 5 – методистів загальноосвітньої підготовки.

Якісний склад педагогічних працівників НМЦ ПТО у Харківській області

Кількість педпрацівників	Мають категорію					Мають освіту			Кількість працівників, які підвищили кваліфікацію у 2017/2018н.р.	Кількість працівників передпенсійного віку	Кількість працівників пенсійного віку
Усього	Адмін. персонал	Вищу	Першу	Другу	Спеціаліст	Повну вищу (вищу)	Базову вищу (середню спеціальну)	Загальну середню			
23	4	5	4	6	4	23	-	-	12	2	3

Усі педагогічні працівники мають відповідну вищу фахову освіту, вчасно проходять курсове підвищення кваліфікації та атестуються. Середній показник стажу роботи на посаді в НМЦ ПТО у Харківській області 6 років, 30 років і більше працюють НМЦ ПТО – 2 особи, більше 10 років – 7 осіб, для решти стаж роботи складає 5 років і менше. Середній вік педагогічних працівників – 44,7 років, 3 педпрацівники – пенсійного віку, 2 – перед пенсійного.

У НМЦ ПТО у Харківській області станом на 01.12.2018 є вакантні посади:

- методисти (3 особи);
- інженер з охорони праці;
- технік з експлуатації приміщень.

XIV. УЧАСТЬ У МАСОВИХ ЗАХОДАХ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНЯ, ЇХ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ

З 23 по 26 жовтня 2018 року в Десятій міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті» (м. Київ) взяли участь представники НМЦ ПТО у Харківській області, 7 ЗП(ПТ)О: ДПТНЗ «Регіональний центр професійної освіти ресторанно-готельного, комунального господарства, торгівлі та дизайну», ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області», ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище будівництва», ДНЗ «Ізюмський регіональний центр професійної освіти», ДПТНЗ «Харківське вище професійне училище сфери послуг», ДНЗ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти», Шевченківський професійний аграрний ліцей.

На виставці презентовано деякі інноваційні освітні проекти в сучасній професійній освіті Харківщини: «Обдарована молодь закладів професійної (професійно-технічної) освіти Харківської області», «Конкурс проектів молодіжних ініціатив «Толока добрих ідей» – один із шляхів розвитку творчої особистості учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти Харківської області», «Формування партнерських відносин з упровадження в професійну підготовку учнів ЗП(ПТ)О елементів дуальної форми навчання за професією «Муляр», «Сучасні підходи до безперервної освіти педагогічних працівників ЗП(ПТ)О Харківської області», «Інноваційне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення в підготовці робітників для швейної галузі», «Застосування сучасних виробничих технологій компанії «Хенкель Баутехнік (Україна)» у професійному навчанні».

Усі учасники виставки нагороджені дипломами за активну участь і презентацію інноваційних технологій навчання.

У номінації «Інноваційне освітнє середовище: нові виклики та сучасні рішення» ДНЗ «Регіональний центр професійної освіти швейного виробництва та сфери послуг Харківської області» нагороджено срібною медаллю, ДНЗ «Слобожанський регіональний центр професійної освіти» – бронзовою медаллю.

У 2018 році НМЦ ПТО у Харківській області було створено інноваційний освітній проект «Конкурс проектів молодіжних ініціатив «Толока добрих ідей» – один із шляхів розвитку творчої особистості учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти Харківської області».

Проект схвалено науково-методичною радою Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Харківській області (протокол №1 від 26.03.2018).

На конкурс було представлено 30

учнівських проектів із 35 ЗП(ПТ)О. У другий фінальний етап конкурсу вийшли 12 учнівських проектів ЗП(ПТ)О.

28 березня 2018 року відбувся фінальний етап конкурсу проектів молодіжних ініціатив у формі обласного фестивалю молодіжних ініціатив «Толока добрих ідей».

Аналітичний матеріал щодо результатів обласного конкурсу та фестивалю молодіжних ініціатив «Толока добрих ідей» надруковано у газетах: «Вісник профосвіти» та «Вісник самоврядування профосвіти». Також результати обговорювалися на засіданні обласної школи позитивного досвіду роботи для заступників директорів з навчально-виховної роботи ЗП(ПТ)О.

XV. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ, ЗМІЦНЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ НМЦ ПТО

Для забезпечення цільової діяльності Науково-методичного центру професійно-технічної освіти у Харківській області здійснювався комплекс заходів щодо збереження, раціонального використання наявного майна, обладнання, грошових коштів та енергоресурсів.

Станом на 1 грудня 2018 року в Науково-методичному центрі професійно-технічної освіти видатки здійснюються в межах кошторису згідно з планом асигнувань та надходжень до спеціального фонду.